

Nr.9/September 2010

Med dagstidningens räckvidd och facktidningens fokus

**MEDIA
PLANET**

SAMHÄLLSSÄKERHET

6

TIPS

**TILL ETT SÄKRARE
SAMHÄLLE**

Rikspolischefen:
Vi har varit fram-
gångsrika och vi
kommer att bli
bättre

Afghanistan
Militär möjliggör
uppbyggnaden
av ett starkt civilt
samhälle

Riksdagsvalet
"Jag undrar vem
som vågar kliva
fram och säga
de rätta sakerna?"



Claes-Erik Frölund, Chef Affärsområde
Civil Samhällssäkerhet, BAE Systems AB.

SAMARBETE TRYGGAR SVERIGE

Försvarsminister Sten Tolgfors: Vi gör den
största reformeringen på decennier.

SEKRETES

Enligt 15 kap. 2§ offentlighets-
och sekretesslagen (2009:400)

HEMLIG

**experter på säkerhetsskydd
vill du bli en av oss?**

Ekelöw
www.ekelow.se

UTMANINGAR

Vi har utvecklat samhällets förmåga att agera när säkerheten hotas. Regering och departement har fått ett krishanteringskansli nära Statsministern. MSB har organiserats och påbörjat sitt arbete. **Det höjer förmågan – men är det tillräckligt?**

Kan vi sova lugnt?

Regeringen definierar en kris som en händelse som drabbar många människor och stora delar av samhället och hotar grundläggande värden och funktioner. Kris är ett tillstånd som inte kan hanteras med normala resurser och organisation. En kris är oväntad, utanför det vanliga och vardagliga och att lösa krisen kräver samordnade åtgärder från flera aktörer.

Trots att en kris är ett tillstånd som inte kan hanteras med normala resurser och organisation så använder vi oss av ansvarsprincipen som innebär att den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden gör det också under en krissituation.

Rätt resurser

➔ Av regeringens hemsida framgår att en kris skall hanteras där den inträffar vilket närmast är en självklarhet och att den skall hanteras av de närmast berörda och ansvariga vilket kanske inte alltid är lika självklart om en kris är definierad som ett tillstånd som inte kan hanteras med normala resurser och organisation.

Man kan fråga sig hur en stor och överraskande kris skall kun-

na bemästras om var och en skall behålla sitt ansvar, mer eller mindre laga efter läge och använda de resurser man har på det sätt man själva bedömer möjligt.

Kraftsamla resurser

➔ Det borde gå att få ut mer effekt av varje ansvarig om krishanteringen operativt och i förberedelsearbetet hade en gemensam ledning. Det kommer att vara nödvändigt att kraftsamla resurser över myndighetsgränserna, prioritera vad som skall göras och inte skall göras.

Kansliet för krishantering skall före en kris stödja departementen i deras arbete att utveckla sin krishantering och kriskommunikation, ansvara för utbildning och övning samt ta fram analyser av hot och risker.

Men när krisen inträffar skall kansliet enbart stötta Regeringskansliet i dess hantering av krisen.

MSB har en mängd arbetsuppgifter före en kris. Inriktat forskning och utvecklingsarbete, bedriva utbildning, upprätta normer och regelverk, stötta och stimulera alla aktörer, följa upp och utvärdera krisberedskap, föreslå handlingsplaner och mål samt ge bedömningar av samhällets behov av



Bengt Anderberg
fd Generaldirektör för Försvarets Forskningsinstitut FOI.

olika former av åtgärder för samhällsskydd och beredskap.

Detta är naturligtvis utomordentligt men när extraordinära händelser inträffar begränsas MSB:s uppgifter till samordning. Någon ledningsuppgift finns inte vilket riskerar att göra organisationen tandlös både före, under och efter en kris.

Samordning och övningar

➔ Systemet som har utvecklats är dock en klar förbättring jämfört med tidigare. Ett systematiskt arbete genomförs för att före en eventuell kris ha en gemensam värdegrund och uppfattning. Det sker genom samordning, diskussionen och övningar. Det bygger på att man skall komma överens och

är på gott och ont en mycket svensk consensusmodell.

Inga maktmedel har getts till MSB eller till någon annan aktör inom samhällssäkerheten. Planering och genomförande bygger på de olika myndigheternas vilja och förmåga att var för sig fatta riktiga beslut i ett helhetsperspektiv.

Överordnad ledning

➔ Problem kommer att uppstå vid en överraskande och allvarlig kris då det inte längre räcker att var och en handlar utgående ifrån sin myndighets ansvar utan det krävs en snabb, insiktsfull och effektiv överordnad ledning för att lösa en akut situation.

En sådan operativ ledning kan knappast sättas upp som en tillfällig organisation vid själva krisen utan måste under lång tid förbereda och föröva sin uppgift vilket innebär att den bör vara permanent organiserad. I dag finns ingen sådan krisledning.

Så svaret på frågan om vi kan sova lugnt är nog att det kan vi inte ännu. Visserligen är situationen klart förbättrad men den operativa ledningsorganisation som krävs för att bemästra en allvarlig och samhällsfarlig kris saknas fortfarande. Frågan borde utredas förut-sättningslöst.



VI REKOMMENDERAR



Helené Lackenbauer
Har jobbat som politisk rådgivare åt befälhavaren för den svenska militära insatsen i Afghanistan.

SIDA 12

”För en lekman kan militären verka formella och rigida, men det stämmer inte med verkligheten.”

Förändringar i försvaret 8

I september kommer Wilhelm Agrell ut med boken Fredens Illusioner. En bok som kommer att skapa debatt om rikets säkerhet.

Frivilliga resursgrupper 14

I FRG samverkar organisationerna med varandra och erbjuder kommunerna ett 'smörgåsbord' med olika kompetenser", säger Staffan Gröndahl, säkerhetssamordnare i Vallentuna.

MEDIA PLANET

Vi får våra läsare att lyckas!

SAMHÄLLSSÄKERHET NR 9,
SEPTEMBER 2010

Redaktionschef: Nadine Kissmann
Affärsutvecklare: Marcus Jansson
Layout: Martin Björinge

Ansvarig för denna utgåva:
Projektledare: Cecilia Nymann
Tel: 08-510 053 00
E-post: cecilia.nymann@mediaplanet.com

Distribution: Svenska Dagbladet,
september 2010
Tryckeri: V-Tab
Repro: Bert Lindevall

Mediaplanet kontaktinformation:
Tel: 08-510 053 00
Fax: 08-510 053 99
E-post: synpunkter@mediaplanet.com

Vid förfrågningar kontakta:
Marcus Jansson

Mediaplanets affärsidé är att leverera nya kunder till våra annonsörer. Genom intressanta artiklar med hög kvalitet motiverar vi våra läsare att agera.



Generic
YOUNG SPIRIT | SENIOR MIND

Morgondagens utmaning skiljer sig från dagens.
Har du förmågan att möta den?

www.generic.se



FORTIFIKATIONSVERKET

Vi är vassa på skydd – vi har 375 års erfarenhet

Fortifikationsverket har en unik kompetens inom skydd och säkerhet. Verkets specialiteter är skyddsteknik i olika typer av anläggningar under jord och fastigheter som står emot alla typer av attacker. Försvarsmakten är den största uppdragsgivaren, som Fortifikationsverket förser med berganläggningar, hamnar, övningsfält och mycket mer.

Idag är Fortifikationsverket en del av Sveriges krisberedskap. Det kan innebära att verket upplåter mark eller fastigheter vid olika typer av katastrofer. Det är den unika erfarenheten och kunskapen inom skydd och säkerhet som gör att Fortifikationsverket är en viktig samarbetspartner.

Det civila samhället har förändrats vad gäller hot i form av terrorism och kriminalitet. Det ställer ökade krav på skydd och framför allt på kunskap om skydd och säkerhet. Fortifikationsverkets tjänster efterfrågas alltmer. Samarbete inom skydd och säkerhet sker internationellt med länder i Europa, Nordamerika och Asien.

Vet du om att Fortifikationsverket är Sveriges största fastighetsägare?

Som ägare av 380 000 hektar mark, varav 100 000 hektar skog, 7 600 byggnader, 300 statliga byggnadsminnen, 6 100 försvarsanläggningar, 11 flygfält och 350 mil väg är Fortifikationsverket Sveriges största fastighetsägare.

Verksamheten är bred. Fortifikationsverket hyr in, hyr ut, bygger nytt och förvaltar såväl mark och byggnader som hemliga anläggningar. Ansvar är stort för miljö, naturvård och kulturarv.

Läs mer på www.fortv.se

FAKTARUTA FORTIFIKATIONSVERKET

- Lyder under Finansdepartementet
- Lena Jönsson är Generaldirektör
- Huvudkontoret ligger i Eskilstuna
- Cirka 700 anställda från Boden i norr till Malmö i söder
- Miljöcertifierade, ISO 14 001
- EMAS-registrerade (EU:s frivilliga organisation för miljöstyrning och miljörevision)

NYHETER

SAMARBETE GÖR SVERIGE TRYGGARE

■ **Fråga:** Hur kan Sverige skydda sig mot de nya hoten?

■ **Svar:** "Ett sätt är civil-militärt samarbete. Då kan vi vara snabba och effektiva när, och om, det inträffar något, en terrorattack eller en naturkatastrof", säger försvarsminister Sten Tolgfors.

- Den nya hotbilden är annorlunda och bredare än den var tidigare. Vad som är civilt eller militärt kan vara svårt att avgöra. Ta elfte september som exempel. Fyra civila plan kapades. Två plan flögs in i civila byggnader. Det tredje in i en militär byggnad och det fjärde flögs ned i marken. Det var den största attacken mot USA sedan andra världskriget. FN gav USA självförsvarsrätt och insatsen i Afghanistan inleddes.

Sten Tolgfors nämner att IT-attacker kan tillhöra den nya hotbilden. De är ytterligare exempel på att det är svårt att definiera vad som är militära eller civila hot. Man kan i princip sitta i sitt eget vardagsrum och slå ut viktiga samhällsfunktioner.

- Om vi vinner nästa val kommer vi att inleda mandatperioden med att tillsätta en bred IT-säkerhetsutredning. IT-hoten ändrar karaktär och de måste bemötas, säger han.

Det svenska försvaret genom-

går just nu stora förändringar. Den största nyheten är att hela insatsförsvaret, 50 000 personer, kommer att kunna användas inom ett par dagar om Sverige hotas. Försvaret organiseras i enheter som ska fungera bättre och effektivare. Resurserna kan användas där de behövs, när de behövs.

Förmåga att leda

- Vi gör den största reformeringen på decennier. Vi skapar stående och kontrakterade förband. Vi förstärker hemvärnet och skapar förmåga till regional, territoriell ledning för att kunna hantera flera kriser samtidigt. Utöver militära insatser kan det röra sig om att hantera stormar på flera olika platser i landet eller terrorattacker. Då behövs förmåga att leda på olika håll i landet.

Ett led i bättre beredskap är den nya Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, som innebär en betydande förstärkning av det civila skyddet.

Ett aktuellt exempel på civil-militär samverkan är att Sverige i

år ledde EU:s insats för att skydda FN:s mattransporter till Somalia, från det militära fartyget Carlskrona. Ett sjöövervakningsflygplan från Kustbevakningen deltog för att spana efter piratangrepp.

- Är piratverksamheten militär eller civil? Vi ställs igen inför frågan. Den är väl organiserad och visar på dagens komplexa hotbild.

Sjöövervakning av Östersjön är ett bra exempel på att samarbete sker inom och mellan länder.

- Med hjälp av militära radarbilder kartlägger vi händelser. Vi tar bort det militärt känsliga och skickar bilderna till civila myndigheter som kan lägga till information. Sker ett oljeutsläpp kan vi lättare spåra det. I dag samverkar åtta Östersjöländer och delar sjölägesinformation, säger Sten Tolgfors.

Sverige i framkant

Sverige ligger långt fram i civil och militär krishanteringsförmåga och deltar ambitiöst i hjälpinsatser som till exempel i Haiti och nu i Pakistan. Sten Tolgfors är nöjd med arbetet så här långt:

- Det arbete som MSB utför, inte minst internationellt och det stöd myndigheten är för räddningstjänsten och kommunerna i Sverige, är mycket viktigt, säger han.

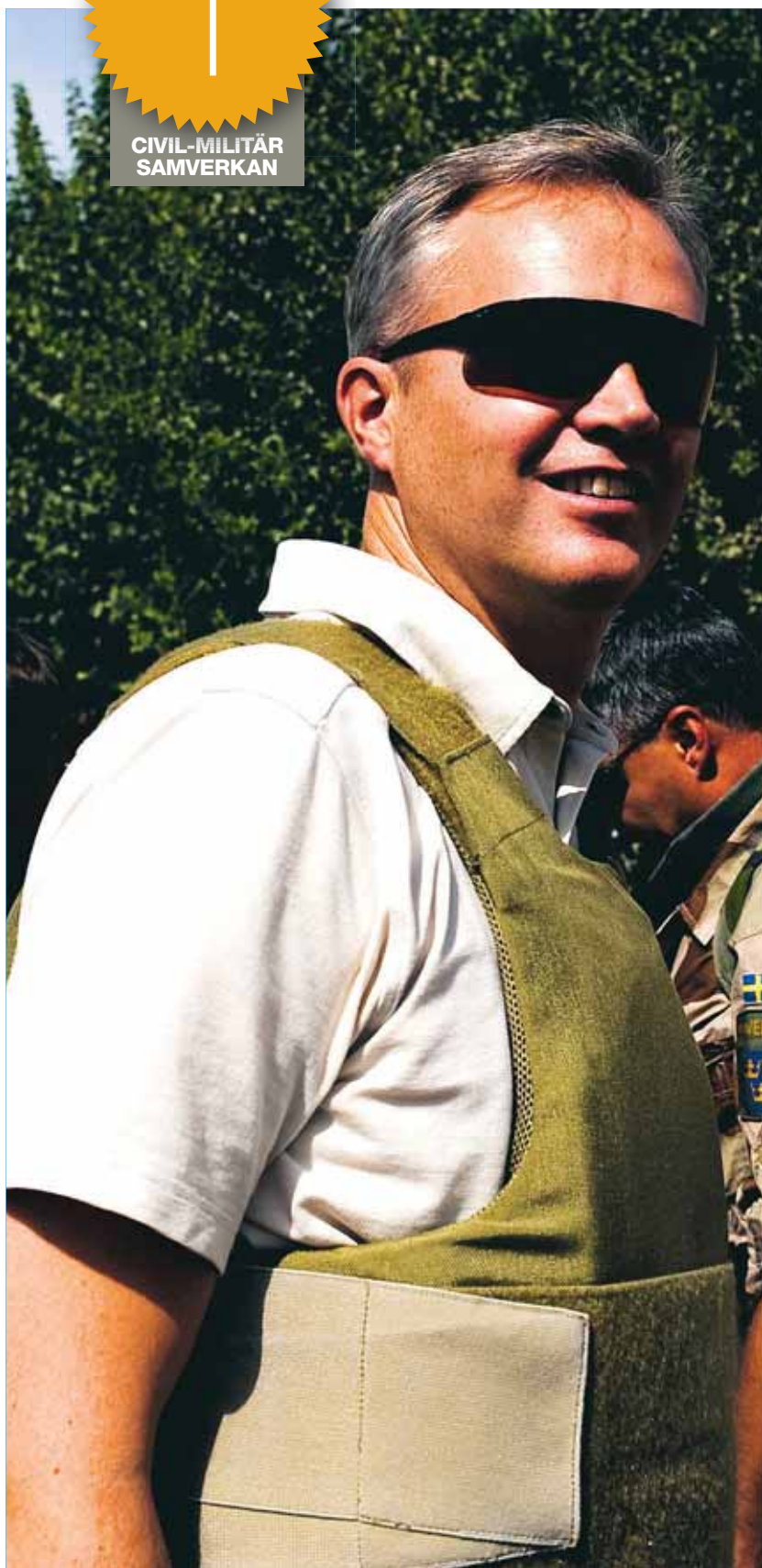


Sten Tolgfors
Försvarsminister

FOTO: PAWEŁ FLATO

TIPS

1

CIVIL-MILITÄR
SAMVERKAN

ANNELIE ABRAHAMSSON
redaktionen@mediaplanet.com



STIFTELSEN
FORTIFIKATIONSKÅRENS
FORSKNINGSFOND

Vårt uppdrag är främja
utvecklingen inom det
skyddstekniska området

Se vår hemsida!
www.fortfond.3w.se

INFÖR RIKSDAGSVALET

Är du intresserad av säkerhets- och försvarspolitik?

Då kan du läsa om riksdagspartiernas ställningstaganden i en skrift som Allmänna Försvarsföreningen och Folk och Försvar tagit fram. Skriften finns på www.aff.a.se

Allmänna Försvarsföreningen (aff) är opolitisk och har i över 100 år varit en arena för debatt kring säkerhets- och försvarsfrågor.

Som medlemsförmån i **aff** får du tidningen **vårt försvar**, den enda svenska populärvetenskapliga tidningen som fokuserar på ämnen som rör vår säkerhet och försvar.

Vill du bli medlem kontakta Stefan Ring, stefan.ring@aff.a.se

aff

FÖR FRED, FRINET, FRAMTID
GRUNDAD 1890



FOTPATRULL 2009 09 15
Försvarsminister Sten Tolgfors
under fotpatrull i Sar e Pol i den
sydvästra delen av det svensk-finska
ansvarsområdet i Afghanistan.
FOTO: HENRIK KLINGBERG/FÖRSVARETS BILDBYRÅ

Samarbete mot den organiserade brottsligheten

I Sverige finns ett femtiotal personer som har kapacitet att göra riktigt grova rån. Polisen och andra myndigheter gör sitt yttersta för att begränsa deras möjligheter till brott. Samarbete är ledordet.

EXEMPEL

- Elefanten är svår att beskriva, men om du ser en elefant, så vet du att det är en. Likadant är det med den organiserade brottsligheten. Den kan vara svår att beskriva, men du känner igen den när du kommer i kontakt med den, säger **Tommy Hydors**, tf rikskriminalchef och ordförande i Operativa rådet.

Med 37 år i yrket har han sett och hört det mesta. Även när det gäller den organiserade brottsligheten. Polisen har bra koll på vilka de grovt kriminella är och vad de sysslar med.

Måste vara flexibla

- Narkotika är huvudnumret, det är där de största pengarna finns. Därefter följer utpressning, rån, illegal spelverksamhet och människohandel för sexuella ändamål. Men de kriminella är flexibla och dras till det som ger mest. Det betyder att vi också måste vara flexibla. Det är vi också, säger han.



Tommy Hydors
Tf rikskriminalchef
och ordförande i
Operativa rådet.

FOTO: PETER PHILLIPS

2009 avsatte regeringen pengar till det som kallas Operativa rådet. I rådet ingår åklagarmyndigheten, Tullverket, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Kustbevakningen, Ekobrottsmyndigheten, Säkerhetspolisen och Polisen. De träffas var fjortonde dag och stämmer av.

- Varje myndighet har representationer med som har beslutanderätt. I arbetet med grov, organiserad brottslighet är långsiktighet A och O, samtidigt har vi möjlighet att agera snabbt. Vi är bara ett telefonmöte ifrån ett beslut, berättar han.

Straff på sammanlagt 110 år

På det dryga året som rådet funnits har de med gemensamma krafter lyckats döma ut straff på sammanlagt 110 år. När domarna efter helikopterrånet fallit tillkommer ytterligare några år. Dessutom har de säkrat tillgångar på cirka fyra miljoner. De kan röra sig om beslagtagna fordon eller pengar som hittats. Det lyckosamma året hade inte varit möjligt utan samarbetet mellan myndigheterna säger Tommy Hydors:

- Vi har varit framgångsrika och vi kommer att bli bättre. Att samarbeta innebär ett oerhört mervärde. De ska vara besvärligt att vara kriminell. Nu jobbar vi inte bara på en front, utan på flera. Om en myndighet inte har tillräckligt på fötterna för en fällande dom, kanske en annan myndighet kan bidra. Det är viktigt att visa att det inte lönar sig att vara kriminell.

ANNELI ABRAHAMSSON

redaktionen@mediaplanet.com

4

TIPS FÖR ATT KOMMA
ÅT BROTTSLIGHETEN

Förhindra nyrekrytering

1

Ett av de bästa sätten är att stoppa och förhindra nyrekryteringen till de kriminella gängen på lokal nivå. Vi måste se till att påverka de ungas värderingar och få dem att inrikta sig på annat i livet.

Visa alternativ

2

Hela samhället har en skyldighet att visa att det finns alternativ: att man inte behöver välja en kriminell livsstil.

Visa medaljens baksida

3

Media måste bli medvetna om att mycket av rapporteringen kring grov brottslighet skapar en glorifiering av brottslingarna. Visa att medaljen har en baksida. Det är till exempel lätt att gå med i gängen, men svårt att komma loss. Denho Acar, ledare för *Original Gangsters*, har berättat att det kostar 200 000 att lämna gänget. Var får man tag i det? Det är frågor som borde belysas.

Hierarkisk uppbyggnad

4

Det måste även komma fram att det förekommer mycket våld i de kriminella gängen och att det är hårt hierarkiskt uppbyggda. Gängen påminner om pyramidspel där de längst ner får göra det smutsiga grovjobbet för att ge pengar åt den som sitter i toppen. Förhoppningsvis leder det till att intresset för att bli medlem avtar.



Your ambition. Our passion.



**Kitron är ledande inom
elektroniktillverkning i Skandinavien**

Säkerhet kräver kvalitet

Våra kunder levererar samhällssäkerhetsprodukter

www.kitron.com

Har du koll på läget?

Metria erbjuder geodata,
metodstöd, analys och
system för krissituationer.

www.metria.se

METRIA
INGÅR I LANTMÄTERIST

NYHETER

TIPS

2

SÄKER
KOMMUNIKATION

Så skyddar sig svenska myndigheter mot avlyssning

■ **Fråga:** Kan vi vara säkra på att inte mobiltrafiken på våra myndigheter når obehöriga?

■ **Svar:** Nej, men allt fler myndigheter får upp ögonen för riskerna.

Sverige är bland de bästa nationerna i världen när det gäller kryptering och säker kommunikation. Till stor del beror det på att många svenska företag har en hög kompetens inom området och driver teknikutvecklingen framåt. Samtidigt finns här också en stor okunskap om behovet av att skydda sig.

– Alltför många inser inte värdet av information. Man tror inte att någon kan vara intresserad, men information är en av våra största och mest verksamhetskritiska tillgångar i dag och då måste man vara försiktig med hur man hanterar den. Det säger **Arne Jonsson**, handläggare på Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, MSB.



”Det är först när man använder sig av informationen man avlyssnat som det betraktas som olagligt.”

Arne Jonsson
Handläggare på Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, MSB.
FOTO: KARIN A HEDSTRÖM/MSB

räddningstjänster, ambulansvård och kommuner. Rakel är ett robust system som det är mycket svårt att avlyssna då man krypterar trafiken.

– Kommuner har ju inte samma krav på sig när det gäller sekretess som handlar om försvarssäkerhet,

berättar Arne Jonsson. Här handlar det vanligen om skydd för den personliga integriteten.

Bristande säkerhet

GSM-nätet har kritiserats för att kommunikationen är alltför osäker och i november lades till och

med systemets så kallade källkod ut på nätet av en forskare som ville skapa debatt.

Den som vill avlyssna mobiltrafiken kan sätta upp en falsk basstation och på så sätt lura till sig intressanta abonnenter. Det är kanske inget som nyfikna privatpersoner ger sig på ännu, men i takt med att teknikutvecklingen går framåt kommer den här typen av verksamhet också att bli både enklare och billigare.

Laglig avlyssning

Telefonavlyssning är i sig ingenting nytt. Analoga samtal över publika telefonnät har man länge kunnat avlyssna genom att man helt enkelt kopplar in sig fysiskt på nätet. Det som i första hand skiljer den typen av verksamhet från att avlyssna trådlös kommunikation är att det senare faktiskt är lagligt.

– Radiovågor är inte skyddade i sig, säger Arne Jonsson. Alla har vi ju rätt att lyssna på radio. Det är först när man använder sig av informationen man avlyssnat som det betraktas som olagligt.

Lösningar finns

Ett annat problem är att våra mobiler numera mer och mer liknar datorer. Därmed riskerar vi också att få in virus som kan göra informationen i mobilen tillgänglig för obehöriga eller att abonnemanget nyttjas av någon obehörig.

– Kryptering kan användas för att skydda mobilen mot avlyssning och obehörig användning, säger Arne Jonsson. Lösningarna finns. Vi måste bara bli bättre på att använda dem.

BENEDIKTA CAVALLIN

redaktionen@mediaplanet.com

INFORMATIONSHANTERING

Säker IT kräver ett helhetsgrepp

Säker informationshantering är en strategisk fråga i samhället. Tillgången till rätt information – i rätt tid till rätt person – är en förutsättning för nästan all verksamhet.

Informationssäkerheten måste ses ur ett helhetsperspektiv, där regelverk/styrning, teknisk säkerhet och förståelse/medvetande hos användarna alla är viktiga komponenter för en säker informationshantering.

Brandväggar och andra tekniska säkerhetslösningar är förvisso viktiga.

– Om användarna saknar kunskap om de specifika hot och risker verksamheten måste hantera, så är den sårbar i alla fall, framhåller **Rolf Andersson**, informationssäkerhetschef på FOI (Totalförsvarets forskningsinstitut). Organisationen måste därför själv kunna göra en risk- och sårbarhetsanalys och känna sin verksamhet och dess sårbarhet.

One-stop-shop

Bara ett fåtal konsultföretag kan erbjuda ett one-stop-shop för informationssäkerhet som täcker in omvärldsbevakning, incidenthantering, planering, utveckling, drift och vidareutveckling samt kontroll och uppföljning.

– Det är farligt att tro att en specifik produktleverantör kan lösa säkerhetsproblemen, understryker Rolf Andersson. Vid behov kan man givetvis ta hjälp av konsulter för att hitta bra metoder och verktyg och kanske också få förslag till förbättringsåtgärder och lösningar. Men ansvaret för säkerheten ligger alltid hos den egna organisationen.

FAKTA

Så här enkelt är det att avlyssna:

■ **Mobil kommunikation** är lättare att avlyssna än trådburen eftersom man inte behöver ha tillgång till själva nätet. Användarna vet inte heller hur signalerna kopplas, eller vem som har tillgång till trafiken. I stort sett samtliga aktörer världen över använder GSM-nätet för trådlös kommunikation.

■ **Tidigare var det** mest stater som ägnade sig åt så kallad signalspaning i underrättelsesyfte, men så är det inte längre. Tekniken har blivit billigare och i stort sett vem som helst kan ägna sig åt telefonavlyssning.

■ **För att visa hur osäkert** nätet är genomförde säkerhetsforskaren Karsten Nohl en avlyssning under en konferens i fjol. Krypteringsalgoritmen i GSM-nätet är 20 år gammal och för svag för att skydda mot avlyssning.

■ **3G använder en** annan krypteringsteknik, men har ändå visat sig vara ungefär lika sårbart som GSM-nätet.

■ **Hoten mot säker** kommunikation i det trådlösa nätet brukar delas in i fyra grupper. Staters underrättelseverksamhet, terrornätverk, hackers och kriminella som vill tjäna pengar på att sälja information av olika slag.



laglig Pepparspray

Skunkspray förblindar, slår ut och rödfärgar angreppsmannen! Skunkspray är utvecklad med hjälp av försvarets forskningsanstalt och är laglig. Läs mer på www.Skunkspray.nu

FÖRBLINDAR - SLÅR UT - RÖDFÄRGAR - LICENSFRI



Tjutlarm

Marknadens ljudligast larm är litet som ett läppstift och kan rädda ditt liv - eller någon du älskar... Tjutlarmet har vunnit titeln: BÄST I TEST (Smartson). Köp den på www.Skunkspray.nu

Tjutlarm



bitsec
We know what's going on
www.bitsec.se

Vi skyddar svenska myndigheter från avlyssning

Sverige är sedan länge framstående vad gäller avlyssningsskydd. Sectra är en del av detta och har sedan 1980-talet hjälpt svenska myndigheter att skydda känslig kommunikation.

Sectras teknik står sig även internationellt; Tiger XS är certifierad för användning på högsta säkerhetsnivå av EU och NATO.

Beslutsfattare och tjänstemän i mer än hälften av EU:s länder använder Tiger dagligen för att kommunicera avlyssningssäkert.

Nyligen utsågs Tiger XS av EU-rådet till att vara den produkt som hela EU ska använda för säker telefoni. Alla EU:s statschefer och ministerrådet i Bryssel kommer att ringa säkert med svensk kryptoteknik.

SECTRA

www.sectra.se/security

COMBITECH

SÅ UNDVIKER DU ATT KRISEN BLIR EN KATASTROF

Genom att var väl förberedd kan man ofta hindra att en kris övergår i katastrof. Allra bäst vore det om man kan "bygga bort" alla kriser. Men det går bara till en viss gräns, bl a av ekonomiska skäl.

– Därför bör företagsledningen genomgå återkommande, företagsanpassade krisövningar i form av realistiska rollspel, menar Lars Andersson, biträdande resultatenhetschef på Combitech. Då är organisationen förberedd på allt; från att en dator med kritisk information blir stulen till extrema händelser som pandemier, stormar, terroristattacker och IT-system som brakar samman.

Återkommande övningar, ibland i samverkan med andra aktörer som berörs av krisen, ger enligt Lars Andersson många positiva effekter.

Nya affärsmöjligheter

– Övningarna ökar förmågan att fatta snabba och riktiga beslut. De visar också på eventuella brister i organisationen, motverkar förtroendekriser och ger

ledningen verktyg för att begränsa den ekonomiska förlust krisen kan leda till. Rätt genomfört kan säkerhetsarbetet skapa nya affärsmöjligheter och förbättra kundservicen.

På Combitech står cirka tjugo erfarna "kriskonsulter" redo att hjälpa dig.

– Vi har arrangerat krisövningar för många företag, myndigheter och samverkansgrupper, berättar Lars Anders-

son. SBAB, Livsmedelsverket, Transportstyrelsen, FN:s klimatkontor, Nordea Scandinavian Masters och Göteborgs stad är några exempel.



– Företagsanpassade övningar, i form av realistiska rollspel, ger ledningen en god handlingsberedskap om krisen blir verklighet, säger Lars Andersson, biträdande resultatenhetschef på Combitech.

Fakta: Combitech är ett konsultbolag verksamt inom systemutveckling, systemintegration, informationssäkerhet och systemsäkerhet. Vi levererar lösningar inom bland annat inbyggda system, informationssystem, ledningssystem och kommunikationssystem. Från risk- och sårbarhetsanalyser till studier, organisation, rutiner och krisledningsövningar till kompletta krisplaner. Hos oss finns en unik erfarenhet av både tekniska och verksamhetsnära aspekter.

Läs mer på: www.combitech.se

NYHETER

TIPS

3

STÄRK VÅRT
FÖRSVAR

KOMMER ATT SKAPA DEBATT

"Slutsatserna i boken har förstås viss politiskt sprängkraft", säger Wilhelm Agrell som nu kommer ut med boken "Fredens Illusioner". Han säger också att ju lägre försvarsförmåga vi har, desto fler osannolika skeenden blir möjliga och tar upp 11 september som exempel.

FOTO: SHUTTERSTOCK, BOKOMSLAG: ATLANTIS



Patrik Åhnberg
Säkerhetschef på
Stockholms stad

SÄKERHETSSKYDD

Allt fler inser vikten av skydd

Samhällets förmåga att stå emot hot av olika slag har till viss del varit ett eftersatt område. Allt fler kommuner börjar dock få upp ögonen för det som kallas för säkerhetsskydd.

I många år har det varit lagstadgat att alla myndigheter ska skydda rikets säkerhet. På senare tid har dock fokus i lagstiftningen allt mer flyttats från militära hot och i stället mer kommit att ligga på andra typer av säkerhet. Det kan till exempel handla om att skydda infrastrukturen och samhällsviktiga verksamheter mot terrorangrepp, eller minimera följderna av en finanskris. Sedan första januari i år har Stockholms Stad en särskild säkerhetsenhet på stadsledningskontoret.

-Vi arbetar med att driva och utveckla säkerhetsarbetet på många olika plan och där är säkerhetsskyddet en viktig del, berättar **Patrik Åhnberg**, säkerhetschef på Stockholms stad.

Inom kommunal verksamhet brukar säkerhetsskyddet delas upp i de tre delarna: tillträdesbegränsning, Informationssäkerhet och säkerhetsprövning. Säkerhetsanalyser, är grundläggande, och görs genom att man analyserar tänkbara hot mot samhället och vidtar förebyggande åtgärder. Det är viktigt att ta hänsyn till behovet av säkerhetsskydd, inte minst i samband med upphandlingar då en entreprenör i sitt uppdrag kanske behöver ta del av sekretessbelagda handlingar för genomförandet. Det är därför viktigt utifrån den egna organisationen men även flera lagkrav att säkerställa att en potentiell entreprenör har kunskap kring hantering av känslig information.

-Alla företag som kontrakteras i den här typen av upphandlingar har ett säkerhetsskyddsavtal med staden, berättar Patrik Åhnberg. De företag som vi samarbetar med behöver ofta ha en hög kunskap och skydd för att få lov att hantera känsliga ritningar och annat.

Patrik Åhnberg arbetar bland annat med att göra säkerhetsanalyser, ett arbete som till viss del flyter ihop med det som kallas för Risk- och Sårbarhetsanalys. Men medan säkerhetsanalysen i första hand tittar på olika hot, går Risk- och Sårbarhetsanalysen istället närmare in på hur vi skyddar oss mot allt för långtgående effekter av en olycka eller ett elavbrott.

"Sveriges nationella försvar har kollapsat"

■ **Fråga:** Hur står det egentligen till med vår svenska försvarsförmåga?

■ **Svar:** Den är i stort sett avvecklad, säger Wilhelm Agrell, professor i underrättelseanalys vid Lunds Universitet.

SHOWCASE

I september kommer **Wilhelm Agrell** ut med boken *Fredens Illusioner*. Undertiteln lyder: Det svenska nationella försvarets nedgång och fall 1988-2008. En titel som naturligtvis får läsaren att undra om det verkligen är så illa ställt.

-Jag måste nog säga att det är det, säger Wilhelm Agrell. Det finns fyra reservbataljoner med material som blivit över och dessa kan komma på fötter inom tre år. Sedan finns det förstås ett litet antal förband för internationella insatser som skulle kunna användas. Men det är ju bara en bråkdel av hur försvaret har sett ut.

Strategisk time out

Nedmonteringen av det svenska försvaret startade på allvar i slutet av 1990-talet, menar Wilhelm Agrell. Warszawapaktens kollaps fick till följd att det hot som det svenska försvaret koncentrerat sig på under flera decennier var borta.

Under ett halvt sekel hade man fruktat en kustinvasion över Östersjön och en gränsinvasion i norr, men den typen av anfall hade inte bara blivit politiskt osannolikt, östblocket hade inte heller några resurser för den typen av krig. Där-



"Tionde september 2001 var det väl ingen som trodde på att elfte septemberattacken skulle kunna genomföras."

Wilhelm Agrell
Professor i underrättelseanalys vid Lunds Universitet.

för beslutade man sig för att ta en strategisk time out och fundera över hur försvaret borde organiseras framöver.

-Framför allt Gulfkriget 1991 fick oss att reflektera över hur krig kommer att se ut i framtiden, berättar Wilhelm Agrell. Men det

som var tänkt som en positiv förändring av försvaret utvecklades snabbt till en radikal nedmontering som kostade bra mycket mer än vad någon hade kunnat förutse.

Konsekvenserna av förändringsarbetet blev mer drastiska än vad

FAKTA

Händelser som påverkat förändringen av försvarsmakten:

- **1989:** Berlinmuren faller och det är tydligt att krigets dagar definitivt är över. Sovjetunionen upplöses, liksom Warsawapakten.
- **1991:** Gulfkriget ger oss bilden av en helt ny typ av krigföring där arméer är helt betydelselösa.
- **1996:** Regeringen tar ett försvarsbeslut som grundar sig på den så kallade anpassningsprincipen. Kraven på krigsduglighet sänks, men försvaret ska kunna växa igen vid behov.
- **1997-98:** En utredningspro-

cess av det svenska försvaret drar igång. Tanken är att ta en time out och fundera över hur behovet kommer att se ut i framtiden.

- **2000-2004:** Omläggningen av försvaret når en brytpunkt där det inte längre blir möjligt att ställa militären på fötter.
- **2008:** Georgienkriget visar att antagandet var felaktigt att väpnade konflikter i Europa var otänkbara.
- **2009:** Principbeslut tas om att avskaffa den svenska allmänna värnplikten. Därmed har den sista delen av den struktur som utgjorde Sveriges försvar under hela 1900-talet.

någon kunnat ana. En av orsakerna till att det inte gick som planerat var att det fanns en stor tröghet i systemet. Material beställdes ofta med 15-20 års framförhållning och de besluten gick det knappast att ändra på. 1997 levererades exempelvis tolv divisioner med Jas-plan där de flesta bara står och skrotar idag. En annan orsak var att kostnaderna för omläggningen snabbt skenade iväg.

Förlorad förmåga

-När arbetet drog igång 1998-99 var tanken att man relativt snabbt skulle kunna återskapa försvaret senare, men den förmågan har vi helt förlorat, säger Wilhelm Agrell. I dag finns det inte längre något att bygga på.

Och ett försvar, det behöver vi ha, menar Wilhelm Agrell. Även om ett krig mellan länderna i Europa i stort sett är en omöjlighet i dag så finns det andra hot i världen som är svåra att förutsäga.

Det osannolika kan hända

-Den tionde september 2001 var det väl ingen som trodde på att elfte septemberattacken skulle kunna genomföras, säger Wilhelm Agrell. Men ju lägre försvarsförmåga vi har, desto mer osannolika skeenden blir ju möjliga. I praktiken skulle en grupp banditer som riktar in sig på politiska mål, faktiskt kunna bli ett hot mot det svenska samhället i dag.

BENEDIKTA CAVALLIN

redaktionen@mediaplanet.com



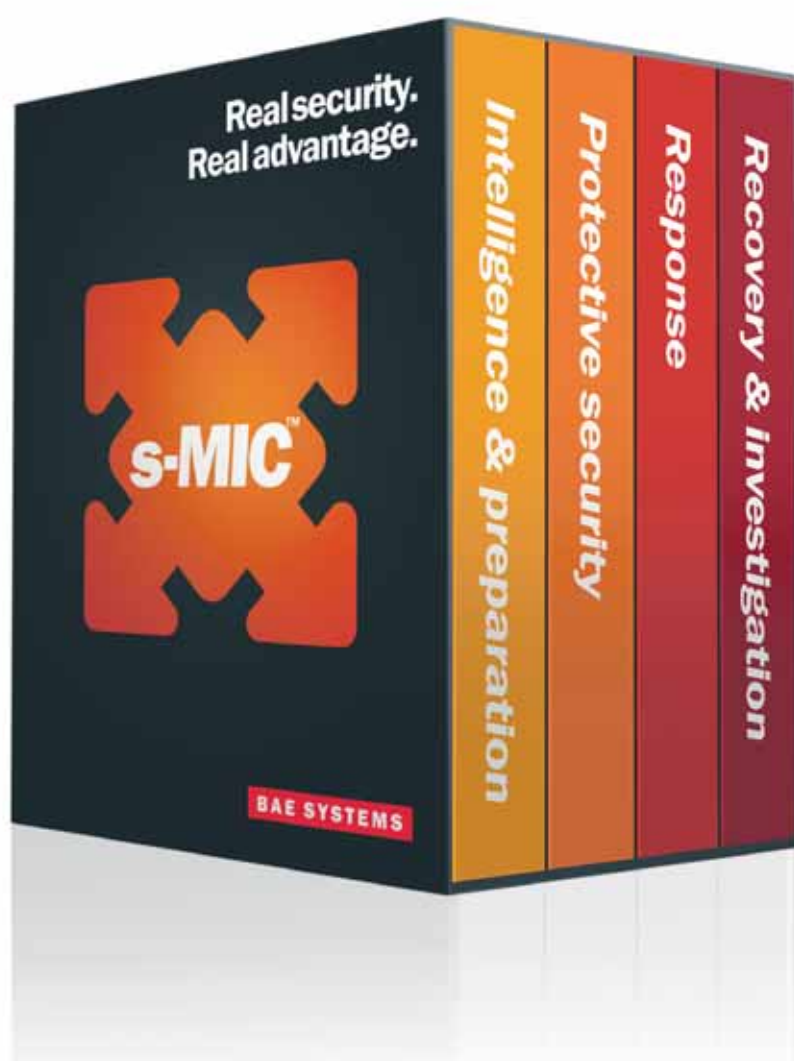
KONKRETA LÖSNINGAR FÖR ETT BÄRKRAFTIGT SAMHÄLLE OCH EN TRYGGARE VARDAG

Vårt koncept s-MIC utgår från en helhetssyn på samhällssäkerhet som en självklar del av det dagliga arbetet. Resultatet är en tryggare vardag för människor i företag, organisationer och myndigheter. Kontakta oss för ett förutsättningslöst samtal. E-post: s-mic@baesystems.se
Telefon: 08-528 026 00.

BAE SYSTEMS

REAL CAPABILITY. REAL ADVANTAGE.

ATT HA EN PLAN FÖR DET OVÄNTADE ÄR EN GOD INVESTERING



Till skillnad från många av dagens fragmenterade lösningar samordnar s-MIC hela kedjan i säkerhetsarbetet – från analyser och informationsprocesser till skydd av anläggningar och insatser före, under och efter en händelse.

s-Mic är säkerhetslösningen som är kostnadseffektiv, förebyggande och övergripande.

För mer information:

E-post: s-mic@baesystems.se

Telefon: 08-528 026 00

BAE SYSTEMS

REAL PROTECTION. REAL ADVANTAGE.

NYHETER

TIPS

4

OPTIMERA
INSATSERNA

FOTO: VILLO TORBERG



FOTO: SHUTTERSTOCK

RÄDDAR MÅNGA LIV

1. Om brandmän och ambulanspersonal samordnar sina insatser kan insatstiden vid till exempel en bussolycka förkortas kraftigt.
2. "Blödningar och svåra skall/hjärnskador är den vanligaste dödsorsaken när det gäller olycksfall", berättar kirurgi-professorn Ulf Björnstig. Snabb specialistbehandling kan dock rädda många.



SKYDD 2010



BRAND, SKYDD & SÄKERHET

Mötesplatsen för alla i branschen

■ SKYDD är norra Europas största mötesplats för säkerhetsbranschen. SKYDD kan erbjuda besökaren en stor utställning med många aktiviteter och öppna seminarier i mässhallen, ett utomhusområde för kranbilar med mera och ett brett konferensprogram.

■ **Utställningen:** På SKYDD samlas alla delar av säkerhetsbranschen i en utställningshall.

■ **IT-säkerhet:** Ett nytt område som introducerades på SKYDD 2008.

■ **Samlingsmonstrar:** Bevakningstorget - I samarbete med BYA - Bevakningsbranschens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd. 13 bevakningsföretag delar på en gemensam monter med debattscen där **Leif GW Persson**, kriminolog, författare, samhällsdebattör, med mera håller uppskattade debatter och seminarier.

"Säkerhet i handeln" - I samarbete med Svensk Handel och tidningen Fagens Handel.

■ **Utomhusområde:** På utomhusområdet finns bland annat kranbilar som kan visa hela sin kapacitet utan att bli begränsade av takhöjden inne i hallen.

■ **Aktiviteter:** "Live Spel - Trafikolycka". Samarbete över gränser kapar tid och räddar liv.

Tillsammans med MSB och SOS Alarm arrangerar SKYDD ett livespel om ett olycksförlopp.

En timme skillnaden mellan liv och död

"The golden hour" syftar på att chanserna att överleva vid svår kroppsskada är störst om patienten får kvalificerad vård så snart som möjligt efter en olycka.

Vissa pratar till och med om "platinakvarten". Men alla inser att snabba vårdinsatser kan rädda liv.

Snabb hjälp är också viktig vid ett hjärtstillestånd som måste hävas inom fem minuter för att undvika bestående hjärnskador. Här kan de hjärtstartare som HLR-rådet och Civilförsvarsförbundet placerat ut på strategiska platser runt om i landet rädda många liv.

I Stockholm har man även utbildat personer i handhavandet av hjärtstartaren. Dessa personer larmas via mobiltelefonen.

Ofta är det blödningar och svåra skall/hjärnskador som leder till döden när det gäller olycksfall, säger **Ulf Björnstig**, professor i kirurgi med inriktning mot traumatologi, skadeprevention och katastrofmedicin. Ambulanssjukvården är avancerad i dag. Framför allt har möjligheterna att få ut kvalificerad vård till drabbade i glesbygd med hjälp av ambulanshelikopter bidragit till att förbättra omhändertagandet i dessa områden.

Onödiga dödsfall

Ulf Björnstig har forskat kring onödiga dödsfall till följd av kroppsskada:

- Hälften av dessa kunde hänföras till blödningar, främst till följd av bäckenfrakturer. Sådana blödningar kan ibland vara svå-



Ulf Björnstig

Professor i kirurgi med inriktning mot traumatologi, skadeprevention och katastrofmedicin.

ra att upptäcka men med hjälp av avancerad röntgenologisk teknik kan man, åtminstone på specialistsjukhus, diagnostisera och behandla dessa blödningar exempelvis genom att gå med en kateter i ett blodkärl och via den vägen plugga de lömska blödande kärlen.

- Hjärnskador står också för en del av dessa dödsfall och man vet att med modern och avancerad specialistbehandling inom de första timmarna efter en skadehändelse så förbättras prognosen.

Ulf Björnstig var Socialstyrelsens representant i ett projekt för att optimera räddningsinsatserna vid bussolyckor, där Statens haverikommission pekat på brister.

Samordning A och O

- Då är samordning viktig. När vi utvecklat tekniken, så att räddningstjänsten omgående började göra hål i taket på bussen medan ambulanspersonalen gjorde en första inventering av skadeutfallet, kunde vi minska tiden för evakuering av 22 bårburna personer från 50 till 9 minuter. Att arbeta strukturerat är givetvis lika viktigt även vid andra typer av skadehändelser, inte minst om de skadade sitter fastklämda.

CLAES-GÖRAN HANBERG

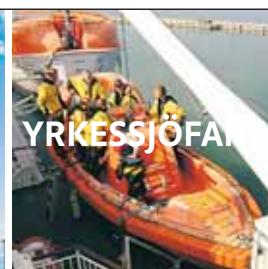
redaktionen@mediaplanet.com



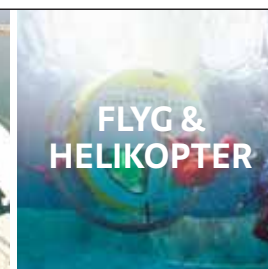
OFFSHORE



VINDKRAFT



YRKESJÖFÄRD

FLYG &
HELIKOPTER

YRKESFISKARI



SJÖSPORT



FÖRETAG

VAR FÖRBEREDD NÄR DET HÄNDER



I vår kurskatalog kan du läsa mer. Beställ den eller ladda ner den på vår hemsida: www.sstcab.se

En sak kan vi vara säkra på – olyckor och kriser inträffar. Tyvärr. Men vi kan undvika eller minimera konsekvenserna när de väl händer. Kunskap och praktisk träning är nyckeln till att utveckla förmågan att påverka en krissituation – och även att hantera den.

Vår affärsidé är att göra Sverige säkrare både till land till sjöss och i luften. Vi erbjuder helhetslösningar för säkerhetsutbildning, personal- och verksamhetsutveckling och våra kurser vänder sig till såväl små som stora företag och organisationer.

För att kunna erbjuda marknadens bästa säkerhetsutbildningar finns inga genvägar. Vi nöjer oss inte med lagom. Våra instruktörer

har mångårig praktisk erfarenhet av säkerhetsarbete och utbildning. Vi är övertygade om att en kurs hos oss är en lönsam investering. Kunskap ger säkerhet och säkerhet skapar framgång.

Välkommen till Scandinavian Safety Training Centre
– Vi ökar tryggheten och höjer säkerheten genom utbildning.

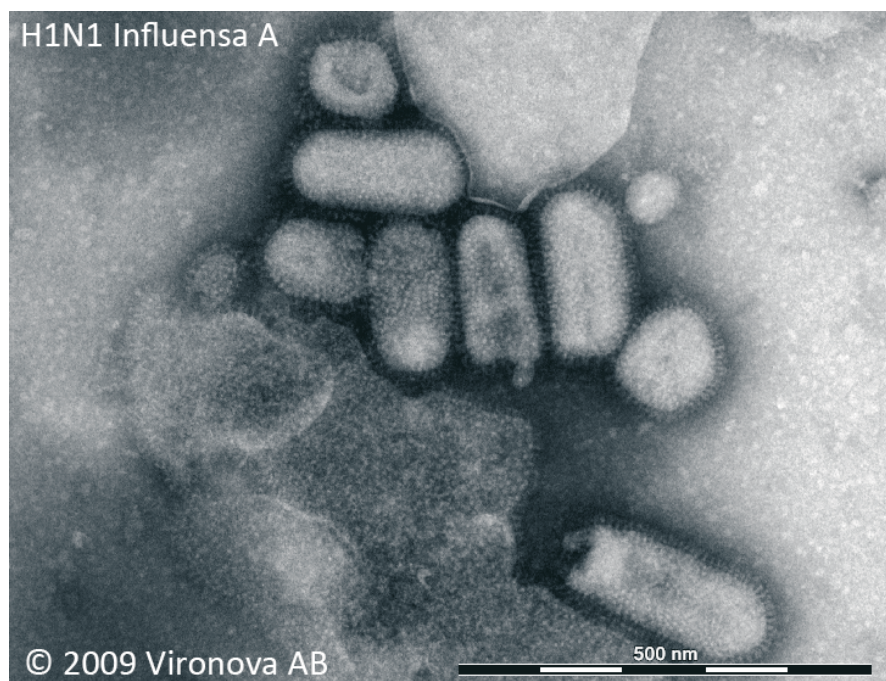
Scandinavian
Safety Training CentreFör mer information: www.sstcab.se

JAKTEN PÅ DÖDLIGA VIRUS

Ebola, Dengue, Lassa och Influenta är några exempel på de potentiellt dödliga virus som vi undersöker. Vironovas utmaning är att utveckla metoder som snabbt kan identifiera de farligaste virus man idag känner till. Det gör vi inom ramen för projektet "PanVirusShield". Genom att kartlägga extremt farliga virusstammar bidrar vi till att förbättra samhällets beredskap mot virusrelaterade sjukdomar och bioterrorism.

Automatisk virusanalys

Vi använder oss av elektronmikroskopi, vilket är den enda metod som kan visualisera virus. Vi tar bilder av viruset och använder sedan avancerad bildanalys för att ta fram den mjukvara som krävs för att kartlägga virusets strukturella särdrag. Därigenom kan vi identifiera och särskilja olika typer av virus, information som sedan kan användas vid di-



agnos av farliga virussjukdomar.

Vi samarbetar med forskare på Smittskyddsinstitutet och Centrum för bildanalys i Uppsala i vårt arbete att stärka samhällets beredskap mot utbrott av smittsamma sjukdomar som härstammar från farliga virus. Myn-

digheten för samhällsskydd och beredskap, FMV och VINNOVA bistår med finansiella medel till vår forskning och utveckling.

Brett utbud av analystjänster

Vironovas teknologiplattform används också för att undersöka



effekten av nya antivirala läkemedel. Idag pågår utvecklingsprogram av antivirala läkemedel mot HIV, Influenta och Herpes. Vironova tillhandahåller även ett brett utbud av tjänster som bygger på visualisering och bildanalys av virus, virusliknande partiklar och nanopartiklar. Vi reducerar därefter tid och kostnad för utveckling av läkemedel, vacciner och genterapi för våra kunder.



För mer information se www.vironova.com

Är du en livräddare? Du kan vara ett sms från att rädda liv!

Du som bor eller arbetar i Stockholms innerstad och är utbildad i hjärt- och lungräddning kan använda dina färdigheter i ett projekt där din insats kan vara livsavgörande. Som SMS-livräddare larmas du via din mobiltelefon om du befinner dig nära någon som drabbats av hjärtstopp.

Varje minut är livsviktig - din insats kan vara skillnaden mellan liv och död.

Sms:a LIV till 717 47

så får du en länk direkt till din mobiltelefon som du kan använda för att registrera dig som livräddare eller **surfa in direkt på SMSlivraddare.se**.

INSPIRATION

Fråga: Hur byggs samhällssäkerhet upp i ett krigshärjat land som Afghanistan?

Svar: Helené Lackenbauer vill framhäva de multifunktionella insatsernas betydelse för samhällsbygget i landet.

Civil och militär samverkan nödvändig i Afghanistan

FÖRÄNDRING

AFGHANISTAN

Helené Lackenbauer har jobbat som politisk rådgivare åt befälhavaren för den svenska militära insatsen i Afghanistan och har bott på den svenska campen under ett år. Insatsen som har funnits på plats sedan 2006 stödjer säkerheten och återuppbyggnaden i norra Afghanistan genom diplomati, bistånd, civilt och militärt arbete.

– Min uppgift bestod i att vara länken mellan militären och civila myndigheter. Jag följde den politiska utvecklingen i området och gav råd som var relevanta för den svenska militären. Jag var också deras representant i förhållande till de afghanska myndigheterna och lydde formellt under utrikesdepartementet men var anställd av Folke Bernadotteakademien.

Råd om samhällsstyrning

En annan viktig uppgift hon hade innebar att bistå de afghanska myndigheterna med råd om hur man arbetar med god samhällsstyrning. Ett exempel var att möjliggöra för lokalbefolkningen att kontakta myndigheter och regeringsrepresentanter så de kunde framföra sina behov. Helené Lacken-

bauer betonar starkt att den internationella insatsen inte är i Afghanistan för att ta över styrningen av landet.

– Man är medveten om att den militära närvaron inte har något egenvärde i sig, utan att den möjliggör uppbyggnaden av det civila samhället, där säkerhet är en viktig aspekt. Den är ett stöd för att hjälpa afghanerna att själva bygga upp infrastruktur, hälsovård och utbildning, säger Helené Lackenbauer.

Halv miljard i bistånd

Sverige lägger över en halv miljard på utvecklingsbistånd i Afghanistan. Förutom den militära närvaron i norra Afghanistan och soldater i ISAF-styrkan, bidrar Sverige också med experter till EU:s polisinsats, EUPOL. Ett mycket viktigt arbete eftersom polis i Afghanistan är illafungerande med omfattande korruption.

Helené Lackenbauer berättar att det var tacksamt att påbörja ett uppdrag där det fanns så mycket villighet att verka för kvaliteten i insatsen, i samverkan mellan den civila och militära sidan. Men hon betonar att grunden i den svenska insatsen är multifunktionaliteten, där alla krafter samverkar.

– Vi arbetar med gemensamma mål och planer men med olika uppgifter.

PROFIL



Helené Lackenbauer

■ **Bor:** i Järfälla.

■ **Utbildning:** Religionsvetare. Master i etik, sociologi och genusvetenskap från USA.

■ **Arbete:** Nyss hemkommen från Afghanistan som politisk rådgivare åt befälhavaren för den svenska militära insatsen. Återgår i höst till FOI-tjänst som forskare med inriktning på civil-militär samverkan.

Varje part genomför åtgärder inom sitt kompetensområde. Vi bistår den afghanska staten. Militären är precis som biståndet möjliggörare eftersom säkerhet spelar en betydande roll. Den svenska militären stödjer den afghanska militären.

Bra arbetsrelationer

– Det var lätt att skapa bra arbetsrelationer och förståelse för allas olika uppgifter. För en lekman kan militären verka formella och rigida, men det stämmer inte med verkligheten. I det här arbetet finns det så mycket vilja att åstadkomma något nytt. Att bistå en stat i dess demokratiska utveckling kräver flexibilitet och nya koncept och jag tycker att vårt samarbete fungerade utmärkt.

Imponerad av soldaterna

Helené beskriver också hur imponerande det var att se de unga svenska soldaternas medkänsla med civilbefolkningen. Att de var bra på att närma sig människor på ett respektfullt sätt och med en informell hållning. Till skillnad från militär från andra länder på plats som många gånger har stor distans till befolkningen.

NGO:s och biståndsorganisationer-

na är viktiga för att stödja det lokala, civila samhället enligt Helené Lackenbauer. Hon menar att det är ett stort dilemma att det inte hålls några val på distrikts- och bynivå. Distriktsvalet som skulle hållits i år gick inte att genomföra. Detta skapar spänningar och gör att bara vissa grupper får inflytande i samhället. Det är viktigt att skapa lokala demokratiska strukturer som kan bidra till att öka lokalbefolkningens egenmakt.

■ Vilka är de största utmaningarna i det afghanska samhällsbygget?

– I nuläget att säkerhetsläget förändrats. Man kan inte säga att regeringen har kontroll över territoriet, varken militärt eller politiskt. Framför allt i områdena i de södra delarna av landet där man inte fått med sig klanledarna. Sedan ser jag det som ett stort problem att det saknas en fredlig folkrörelse som kräver förändring och social rättvisa i landet. Ett samhälle kan bara förändras när befolkningen själv kräver och arbetar för samhällsförändring, säger Helené.

ULRICA STENBECK

redaktionen@mediaplanet.com

**Vi utbildar
framtidens polis
för ett tryggare
samhälle.**



Polishögskolan

www.polishogskolan.se

KARLSTADS UNIVERSITET

**FORSKNING OCH UTBILDNING PÅ TEMAT
SAMHÄLLELIG RISKHANTERING I SAMVERKAN
MED DET OMGIVANDE SAMHÄLLET**

Forskningsteman

- Riskhantering i lokalsamhället
- Olycksutredning
- Brandsäkerhet, anlagd brand
- Barnsäkerhet
- Äldresäkerhet
- Våld mot kvinnor
- Suicid- och brottsprevention inom järnvägen
- Skaderegistrering och analys
- Nationell och internationell riskutveckling

Utbildningar

- Master- och magisterutbildning på distans i Samhällelig Riskhantering (SARIS)
- Fristående kurser i bl a Äldres säkerhet och trygghet, Våld i nära relationer, Public Health in Emergencies
- Uppdragsutbildningar i olycksutredningsmetodik (grundkurs och avancerad)



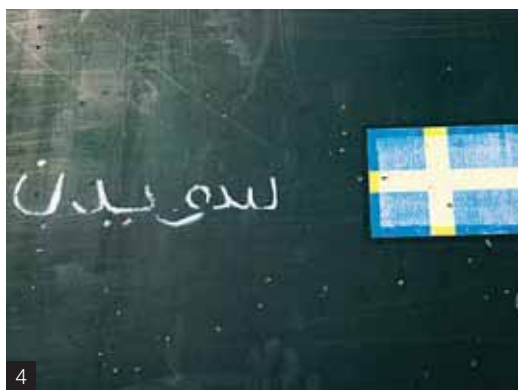
**SVENSKA
LOTTAKÅREN**

**KVINNOR TRÄNADE FÖR
MODERN KRISHANTERING**



**de - E4 stängd. Nytt kriscenter står obemannat!
hushåll drabbade! Storm orsakade stort strömavbrott!**

www.svenskalottakaren.se



MÖTE MED LOKALBEFOLKNINGEN

1. En soldat hälsar på en förbipasserande pojke under en patrull i staden Sheberghan, Jowzjan-provinsen, Afghanistan.
2. Vakt- och eskortplutonen eskorterar FN:s säkerhetsråd. Under besöket på UNAMA:s kontor skötte man också säkerheten utanför byggnaden.
3. En soldat delar ut tidningen Isaf News under en fotpatrull med ett militärt observationsteam i Gosfundi-distriktet, Sari Pul-provinsen, Afghanistan.

FOTO: STEFFANIE MÜLLER/FÖRSVARETS BILDBYRÅ

4. Pansarterrängbil med Svensk flagga med texten "Sverige" skrivet på periska.

FOTO: ANDREAS KARLSSON/FÖRSVARETS BILDBYRÅ

CIVIL-MILITÄR SAMVERKAN

Samverkan ger ökad chans att hjälpa utsatta

Genom gemensam planering av operationer har den militär-civila insatsen i norra Afghanistan fått till stånd en bra plattform att samverka multifunktionellt.

I vissa områden går det inte att ta sig fram på vägarna på grund av vägbomber och attacker. Myndigheter och hjälporganisationer vågar sig inte dit vilket innebär att befolkningen inte får hjälp med att bygga skolor, brunnar för rent vatten eller sjukstugor.

- Svensk militär stödjer den afghanska militären och polisen i deras arbete med att öka säkerheten i dessa områden. Men i grunden är det ett misslyckande för en nation om man måste använda militära lösningar för att trygga befolkningens elementära behov, säger **Helené Lackenbauer**.

Trakasseras av talibaner

I flera byar råder ett svårt säkerhetsläge där befolkningen är hårt trakasserad av talibanerna som kräver skatt av människor som är mycket fattiga. Talibanerna utsätter bybefolkningen för stränga bestraffningar om de samarbetar med utlänningar.

- De civila försöker organisera stormöten med byborna för att ta reda på deras behov. Om det finns hälsovård eller om barnen kan gå i skolan. I ett fall saknades skolböcker eftersom myndigheterna inte vågade leverera böckerna till byarna. I det läget kan militären säkra att hjälpen når fram, säger Helené Lackenbauer.

ULRICA STENBECK

redaktion@mediaplanet.com

Säker Arbetsplats



- Avlyssningssäkra utrustningar
- Fingerbiometri
- Godkänd för Top Secret

För organisationer som hanterar någon form av skyddsvärd information, med utgångspunkt från t ex:

- Kommersiell sekretess
- Personuppgiftslagen
- Sekretesslagen

COMEX

Comex Electronics AB
www.comex.se
Tel: +46 8 630 82 30

Besök oss på
SKYDD 2010
14-17 september
monter nr A10:11

Svenska Soldathemsförbundet stöttar anhöriga till soldater i utlandstjänst!

Stödets innehåll är utformat med hänsyn till de förändrade livsvillkor som kan komma att möta soldatens familjemedlemmar, partner, släktingar och nära vänner i samband med en utlandstjänstgöring.

Vi erbjuder:

- Individuell telefonrådgivning och stödsamtal
- Familjerådgivning och parsamtal
- Kurser för par (s.k. PREP) i syfte att stärka relationen i samband med utlandstjänstgöring
- Träffar på soldathemmen

För anmälan till höstens PREP-kurser, telefonnummer till rådgivning eller annan information, läs mer på: www.soldathem.org



Svenska Soldathemsförbundet
The Swedish Soldiers Homes Association

INSPIRATION

TIPS

5

STÄLL UPP
SOM FRIVILLIG

1



2



3

FRIVILLIGA INSATSER BEHÖVS

1. "Samhället kan inte skattefinansiera de resurser som krävs för att ha en hög beredskap inför alla tänkbara katastrofscenarier, utan det krävs frivilliga insatser", menar Anders M. Johansson.

FOTO: SHUTTERSTOCK

2. Några FRG-medlemmar i Härryda bygger en grusvall för att skydda ett hus mot vattenmassorna från den å som svämmat över.

FOTO: LENNART PALM

3. FRG:s medlemmar i Härryda i Västra Götaland gjorde en förtjänstfull insats vid en stor översvämning härom året.

FOTO: LENNART PALM



MINIPANELEN

- 1. Vad anser du vara det främsta hotet i vårt samhälle idag?**
- 2. Hur ska vi förebygga denna utveckling?**



Bert Lindevall
58 år
Typograf,
Järfälla

- 1.** Internet är både möjliggörande men också ett hot. Jag tänker främst på den tilltagande mobbingen som nu tagit sig in i den virtuella världen. Den blir därigenom svårare att komma åt. Kränkande meddelanden eller bilder som läggs ut blir sällan sedda av föräldrarna. Har själv barn i den åldern och försöker därför vara extra uppmärksam.
- 2.** Det krävs en bred samling. Lärare, annan skolpersonal, föräldrar och ansvariga på de olika internetsatjerna måste arbeta tillsammans. Nätmobbingen måste lyftas upp på agendan. Vi måste alla agera.



Vilhelm Billqvist Ögren
26 år
Affärsutvecklare,
Stockholm

- 1.** Det främsta hotet mot vårt samhälle anser jag vara terrorism och den instabilitet hotet skapar. Det är ett globalt problem som vi berörs av mer än vad vi tror. Våra internationella styrkor jobbar och berörs av det varje dag, det är något varje människa måste ta på allvar.
- 2.** Jag tycker att vi skall utöka våra styrkor i Afghanistan, stödja arbetet med att bygga upp ett starkt civilt samhälle samt stötta mänskliga rättigheter. Vi bör satsa mer på den internationella säkerheten. Sen tycker jag att forskning och utbildning är en otroligt viktig aspekt i ett förebyggande syfte.



Eva Linins
27 år
Projektledare,
Stockholm

- 1.** Det ökade gatuväldet som verkar bli allt rårare och grövre. Ett i många fall oprovocerat våld där flera gärningsmän angriper ett ensamt offer. Ett hårdare samhällsklimat som kryper allt lägre ner i åldrarna. Det handlar inte bara om våld utan även om attityd och normer.
- 2.** Fler poliser och föräldrar ute på gatorna. Efterlyser också civilkurage hos allmänheten. Våga markera och säga ifrån mot raa attityder. Likaså stöd till våldsdabbade och vittnen. Många vågar inte polisanmäla av rädsla för repressalier, eller rådslan för att möta gärningsmannen vid en rättegång. Samhället måste stå på offrets sida.

Från statlig krisberedskap till frivilliga resursgrupper

■ Fråga: Vem sörjer för samhällets krisberedskap när det inte längre finns något statligt civilförsvaret och överhängande krigshot?

■ Svar: Det gör Civilförsvärsförbundet. Deras förlängda arm är kommunernas Frivilliga resursgrupper.

HUR VI LYCKADES

KRISBEREDSKAP

Vid Stormen Gudrun svarade Frivilliga resursgrupper, FRG, för transporter vid röjningen av linjegatorna. Stormen visade hur kännbara konsekvenserna blir vid ett längre elavbrott i dagens IT-samhälle.

– Samhället kan inte skattefinansiera de resurser som krävs för att ha en hög beredskap inför alla tänkbara katastrofscenarier, utan det krävs frivilliga insatser, menar **Anders M. Johansson**, generalsekreterare för Civilförsvärsförbundet. Vi skapade därför FRG 2004.

Engagemanget A och O

Det finns många resurser, både hos befolkningen och myndigheterna, men de är uppdelade.

– FRG är kittet som förenar resurserna och skapar struktur vid insatserna, framhåller Anders M. Johansson. Organisationen består främst av personer från kommunens frivilligorganisationer, till exempel Lottorna och Bilkåristerna. FRG:s primära uppgift är att på



Anders M. Johansson
Generalsekreterare för Civilförsvärsförbundet.



Christer Ärnhage
FRG:are i Vallentuna och även ordförande i kommunens Civilförsvärsförening.

olika sätt bistå bland annat polis och räddningstjänst vid en kris. Det kan vara en skogsbrand, en försvunnen bärplockare, förgiftat vatten eller en översvämning.

– Vid kriser är informationen viktig; oron hos de drabbade lindras om de får ställa frågor och ge-

nom svaren bli bekräftade som individer, understryker Anders M. Johansson.

Du kan göra något

Ingen kan göra allt men alla kan göra något.

– Så alla är välkomna i FRG som

FAKTA

Om FRG

■ Frivilliga resursgrupper

(FRG) finns i dag i 138 av landets 290 kommuner. De bistår samhällets ordinarie räddningsresurser, till exempel vid en olycka, översvämning eller brand.

■ **FRG kallas in** på kommunens begäran för att bland annat hjälpa till med evakuering, information, administration och andra praktiska uppgifter. Information och medmänskligt stöd är en viktig uppgift för en FRG-medlem.

■ **FRG består av** personer från olika frivilligorganisationer. De har rekryterats för att de har er-

farenhet, utbildning och personliga förutsättningar för att klara de arbetsuppgifter gruppen kan ställas inför.

■ **På uppdrag av** Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) har Civilförsvärsförbundet, en idéburen och medlemsdriven organisation för säkerhet till vardags och i kris, tagit fram utbildningsplaner för FRG. Förbundet samordnar också rekryteringen och ansvarar för utbildningen av FRG-medlemmar.

Läs mer på webben:
www.civil.se

bygger på ett gräsrotsperspektiv, där engagemang, empati och loalkännedom är lika viktigt som yrkeskunskaper, säger Anders M. Johansson.

En hängiven FRG:are

Christer Ärnhage är en av 43 hängivna FRG:are i Vallentuna och även ordförande i kommunens Civilförsvärsförening. Han var bland annat med och tog hand om de personer som evakuerades vid en stor brand i Vallentuna 2007.

– Jag vill gärna hjälpa människor i krissituationer, berättar han. Belöningen är den tacksamhet och glädje jag får tillbaka. Vi får också betalt för våra konkreta insatser, precis som kommunala deltidsbrandmän. Den intressanta, kostnadsfria utbildningen i säkerhetsfrågor är en annan morot. Bättre frivilligarbete kan jag inte tänka mig.

– FRG är en kostnadseffektiv personalresurs som snabbt kan sättas in vid olika kriser, menar Staffan Gröndahl, säkerhetssamordnare i Vallentuna. Tidigare samverkade kommunerna direkt med frivilligorganisationer som Bilkåristerna och Lottakåren. I FRG samverkar organisationerna i stället med varandra och erbjuder kommunerna ett "smörgåsbord" med olika kompetenser. Det är en smidig lösning.

CLAES-GÖRAN HANBERG
redaktionen@mediaplanet.com

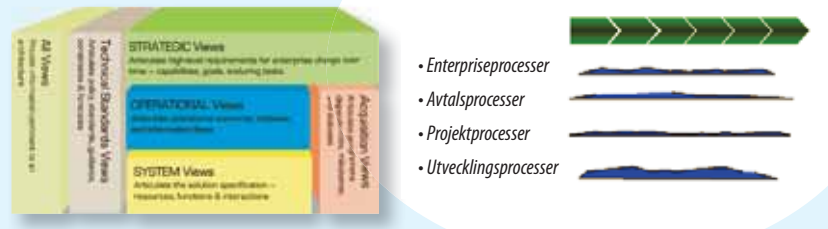
Den internationella utvecklingen **ställer ökade krav** interoperabilitet mellan olika system, (militära såväl som civila) och en **kostnads-effektiv livscykelhantering** av system, ofta uttryckt som behov av nätverksbaserade system eller Network Enabled Capability (NEC)

Krav på interoperabilitet och kostnadseffektiv livscykelhantering har medfört ett ökat intresse för metoder och verktyg som stödjer denna utveckling. Exempel på internationella ansatser inom området är utveckling av beskrivningssätt för system/entreprise men också utveckling av en gemensam livscykelmodell. Resultatet från denna utveckling återfinns t ex i MODAF, NAF, TOGAF samt ISO/IEC 15288.

Försvarsmakten i Sverige såväl som deras motsvarigheter i Europa och USA går mot att:

► **Beskriva system** (tekniska såväl som hela förbandssystem) med hjälp av MODAF (NAF/DODAF)

► **Livscykelhantera system** baserat på ISO/IEC 15288 Systems Engineering Life Cycle Processes



Front End har kompetens och mångårig praktisk erfarenhet för att stödja denna utveckling genom:

- Utbildningar i MODAF/NAF samt ISO/IEC 15288
- Utveckling av strategier, genomförandeplaner samt stöd vid införande av MODAF/NAF och/eller ISO/IEC 15288
- Coaching och metodstöd vid genomförande av projekt som utnyttjar MODAF/NAF samt ISO/IEC 15288
- Anpassning av verktyg för kravhantering och systembeskrivning till MODAF/NAF samt ISO/IEC 15288
- Utveckling av systembeskrivningar enligt MODAF/NAF
- Utveckling av behovsbeskrivningar, kravspecifikationer och designdokument baserat på ISO/IEC 15288

FRONTEND

www.frontend.se

Har du funderat på att göra en insats för samhället och uppleva nya saker? Vi erbjuder dig en annorlunda fritid där våra utbildningar och uppdrag ger dig upplevelser du aldrig kommer att glömma.

Bilkåren är en frivillig försvarsorganisation som utbildar förare till Försvarsmakten och till samhällets krishanteringssystem.



Nu kan både män och kvinnor som är över 15 år, svenska medborgare eller folkbokförda i Sverige bli medlemmar!



– en resurs i tiden!
www.bilkaren.se

Bilkåren | Box 5435 | 114 84 Stockholm | Tel 08 579 388 90

Ett segment som ställer extra höga krav!

Därför har vi ett specialiserat segment bara för försvarsindustrin och försvarsmakten. Med ett specialiserat skydd tänker vi utifrån de stora kraven som ställs på teknik, personalens kompetens, träning och utbildning. Securitas utvecklar ständigt avancerade tekniska stödsystem och kompetensutveckling på individnivå för att klara de höga sekretess- och skyddskrav som denna kundkategori ställer.

Securitas är idag den mest erfarna säkerhetspartnern för svensk försvarsindustri och försvarsmakten. Som en del av vår strategi att alltid leverera säkerhetslösningar som är kundanpassade och framtidssäkrade, är Securitas en aktiv medlem i olika nätverk inom försvarsindustrin, bland annat i SACS.

securitas.se



NYHETER

Fråga: Hur kan vi möta den nya hotbild som terrorismen utgör?

Svar: Genom ökade satsningar på civil säkerhet, där företag, myndigheter och högskolor samverkar.

NY HOTBILD KRÄVER CIVIL SAMVERKAN

■ Det kalla kriget och dess hotbild är historia. De yttersta hoten mot samhället är istället terrorism, epidemier eller naturkatastrofer.

– Det militära försvaret kan inte skydda oss mot sådana hot, säger **Gustaf-Wilhelm Hellstedt**, ordförande i SACS. Det visar inte minst attackerna mot World Trade Center i New York. Säkerhet har därigenom i ökad utsträckning blivit en fråga för det civila samhället. År 2006 gick därför ett antal svenska företag samman och bildade SACS, Swedish Association of Civil Security.

Brett spektrum

SACS medlemsföretag, bland annat Ericsson, Vironova och BAE Systems, täcker tillsammans in ett brett spektrum av produkter och tjänster för civil säkerhet. Tillträdeskontroll, biometri, CBRN, identifiering, ledningssystem, kommunikation och transport är några exempel.

– SACS uppdrag är att synliggöra hur man med tekniska lösningar kan öka samhällets förmåga att hantera antagonistiska och icke antagonistiska hot som kan störa eller slå ut viktiga samhällsfunk-



Gustaf-Wilhelm Hellstedt
Ordförande i SACS

”Målet är att vara en erkänd röst mot politiker och myndigheter i frågor som rör civil säkerhet.”

tioner, fortsätter Gustaf-Wilhelm Hellstedt.

■ Hur arbetar ni?

– Lobbyverksamhet är en viktig uppgift och målet är att vara en erkänd röst mot politiker och myndigheter i frågor som rör civil säkerhet, framhåller Gustaf-Wil-

helm Hellstedt. Konkret handlar det om att till exempel få till stånd bra upphandlingar och få myndigheterna att förstå vikten av en god dialog med industrin. Exportfrämjande har också sin plats på agendan. Medlemsföretagen vill till exempel ha hjälp med att utveckla samarbetet med UD för att lyckas i sina exportsatsningar. SACS lobar även för ökade anslag till forskning och utveckling inom civil säkerhet.

USA, Indien och Irak i fokus

Vid en konferens i Stockholm gästades SACS av företrädare för DHS, USA:s departement för inrikes säkerhet.

– DHS samordnar arbetet med att förebygga och förhindra katastrofer och terrorattacker och ansvarar även för skyddet för USA:s befolkning vid sådana händelser, säger Gustaf-Wilhelm Hellstedt. DHS är därför en mycket intressant samarbetspartner för våra medlemmar.

En annan konferens utgjorde avstampet för ett projekt i Irak.

– Vi jobbar för att medlemsföretagen ska få vara med och återuppbygga infrastrukturen i de-

lar av det krigshärjade Irak, berättar Gustaf-Wilhelm Hellstedt och fortsätter:

Samverka som företrädare

– I detta projekt ska företag, universitet, högskolor och myndigheter samverka som företrädare för AB Sverige. Sverige har ett gott rykte utomlands för sina innovativa produkter och tjänster och förmågan att samarbeta. Nästa internationella projekt blir ett samarbete med Indien som inleds med en konferens i höst. Vi siktar på att uppnå samma goda resultat som när 19 svenska företag, myndigheter och organisationer ställde ut i en gemensam monter i Washington.

– Amerikanerna blev imponerade av att svenska myndigheter och företag kunde samarbeta i en så god anda, berättar Gustaf-Wilhelm Hellstedt. Vi ser också fram mot att tillsammans med MSB kunna bilda en arbetsgrupp för civil säkerhet, där SACS, dess medlemmar och olika myndigheter tillsammans bidrar till en säkrare värld, trots nya hotbilder.

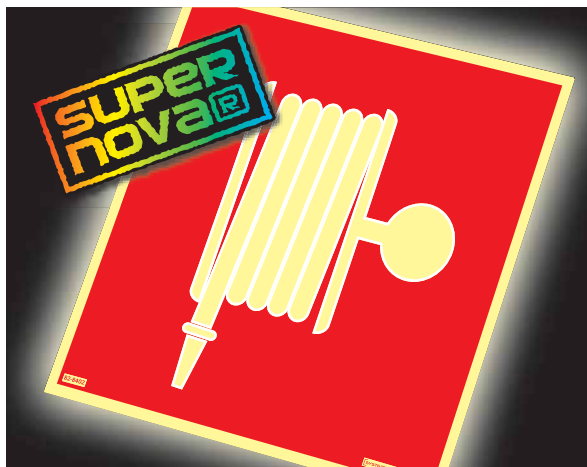
CLAES-GÖRAN HANBERG
redaktionen@mediaplanet.com

TIPS

6

SATSA PÅ
SÄKERHET

Tänker du på **skyltning** inom
nöd, brand och säkerhet?



Vi ställer ut på SKYDD-mässan i Stockholm 14-17 sept. Kom till **monter A30:01** för att diskutera rätt skyltning och se våra nyheter! Kontakta oss för fribiljetter på tel 0770-11 30 00 eller på www.systemtext.se!

SKYDD
Säkerhet • Brand & Räddning

SYSTEMTEXT
signs & graphics

Frivilliga till stöd för samhällets krishantering



www.forsvarsutbildarna.se



SKYDDA SAMHÄLLET

1. Firefly, en världsledande leverantör av skyddssystem mot brand och dammexplosioner. "Skydd av infrastruktur ingår också i vår verksamhet", berättar Lennart Jansson, vd för Firefly. SACS är därför ett bra forum för ett relativt litet företag som vårt att synas på den internationella arenan. SACS har, menar Lennart Jansson, en viktig uppgift i att visa omvärlden att även ett litet land som Sverige har högteknologiska produkter för civil säkerhet.

FOTO: FIREFLY

2. Portendo utvecklar bombdetektorer som på avstånd kan upptäcka sprängämnen utan att vidröra själva föremålet.

FOTO: PORTENDO

3. Niscayah är en säkerhetsorganisation med tjänster inom analys, installation, driftsättning, service, larmcentral och utbildning.

FOTO: NISCAYAH

4. Genom att kartlägga extremt farliga virusstammar bidrar Vironova till att förbättra samhällets beredskap mot virusrelaterade sjukdomar och bioterrorism. Bild av influensavirus i elektronmikroskop, förstörad cirka 100 000 gånger.

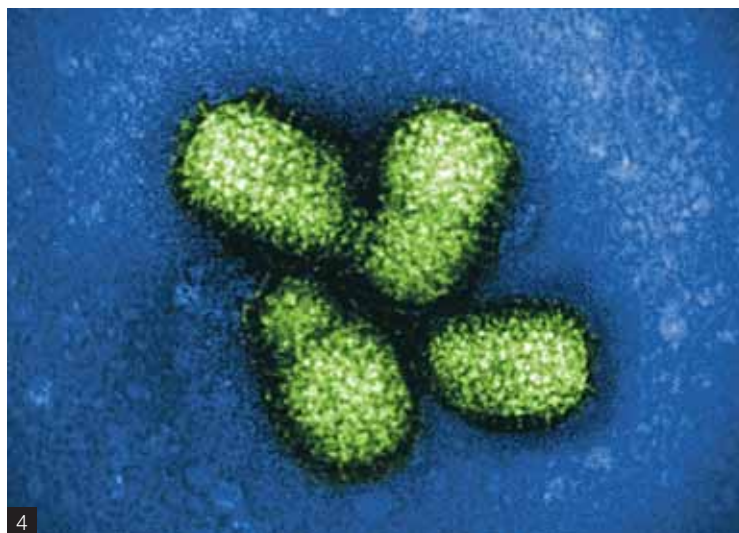
FOTO: VIRONOVA AB



2



3



4

VÄRLDSLEDANDE FORSKNING

Projekt ska sätta Sverige på världskartan

Ett tvärvetenskapligt projekt, Security Link, ska sätta Sverige på världskartan när det gäller forskning kring civil säkerhet.

-Security Link är en plattform för strategisk, tvärvetenskaplig forskning med visionen att skapa ett världsledande centrum inom krishantering, säkerhet och skydd av infrastruktur, berättar professor **Fredrik Gustafsson**, projektledare och verksam vid Linköpings universitet. Bakom projektet står ett konsortium, där FOI, Linköpings universitet, KTH och Chalmers ingår.

Security Links forskning ska inriktas mot prioriterad samhällsnytta.

-Det inkluderar beslutsstöd inom risk- och hotområden, skydd av infrastruktur, stora publikenemang, kärnkraftverk samt katastrofhantering, säger Fredrik Gustafsson.

Samhällsnytta ledstjärna

Forskningen är långsiktig och inbegriper följande områden: Säker trådlös kommunikation, avancerade sensorer och detektorer, sensor- och informationsfusion, beslutsstöd och koordinering för krishantering samt tillhörande etiska frågeställningar.

-En viktig uppgift för projektet är att bygga broar mellan forskningsområdena för att få synergier, framhåller Fredrik Gustafsson. Vi samarbetar också med industrin och ser även SACS - en branschorganisation för företag inom civil säkerhet - som en intressant partner.

Where safety comes first.

Safety & Rescue Region är ett kluster, mitt i Sverige, som samarbetar inom risk, säkerhet och krishantering. Tillsammans erbjuder vi näringsliv och offentlig verksamhet ett brett utbud av möjligheter.

- Utbildning
- Träning
- Forskning
- Tjänster
- Produkter



www.safety-rescue.se

NYHETER

Världens största säkerhetsutmaning

Att samordna och integrera ett säkerhetstänkande i varje enskild detalj i hela eventplaneringen. Det är den stora utmaningen för Andrew Amery, säkerhetschef för OS i London 2012, som beskrivits som världens största säkerhetsutmaning.

-Säkerheten berör precis allt och alla, varje enhets organisation och planering. Vi arbetar hårt för att säkerställa en effektiv, men diskret säkerhetsverksamhet kring spelen, säger **Andrew Amery**.

Andrew Amery var en av de medverkande i årets upplaga av Säkerhetsgalan, ett årligt evenemang som anordnas av Företagsuniversitetet och tidningen Aktuell Säkerhet.

-Jag är ansvarig för att leverera säkerhet vid såväl OS- som Paralympic-arenorna 2012, berättar Andrew Amery.

Han engagerades i olympiaden redan 2003 i Londons ansökan om spelen. Han har en gedigen polisiär bakgrund och är utlånad från Met-

ropolitan Police Service, där han arbetat med engelska kungafamiljen och stora kungliga evenemang, bland annat Drottning Elizabeth II:s "Golden Jubilee" 2002, då hennes 50-åriga regenttid firades. Bland meriterna märks också årliga Notting Hill Carnival i London.

-För mig handlar arenasäkerhet om allt från praktiskt handhavande till världspolitik, om planering, strukturer och tidplaner, inköp av säkerhetstjänster samt bedömning av nuläge och framtida utmaningar. Säkerhet i dess vidaste bemärkelse involverar också polisens planering samt regeringen.

Finns inget liknande

Vid spelen bemannas den egentliga vaktstyrkan av den vanliga säkerhetsbranchen, stöttad av polis.

-Det finns inget evenemang i samma skala som Olympiska spelen. Men jag har fått en god grund att stå på genom tidigare polisfarenheter från storskaliga evenemang och säkerhetsoperationer, i kombination med erfarenheter från tidigare olympiska spel.

-Jag har haft förmånen att besöka många mega-events för att se på deras säkerhetsarbete. Vi förädlar fortlöpande vår planering utifrån tidigare erfarenheter för att kunna leverera säkra och trygga spel i enlighet med den olympiska kulturen och andan.

Berör allt och alla

-Utmaningen ligger i att integrera och samordna säkerheten med all övrig eventplanering, att anlägga säkerhetsaspekter på varje detalj. Vi löser små bitar hela tiden. Säkerheten berör allt och alla.

I Säkerhetsgalan medverkade också bland annat politikern **Thomas Bodström**, SÄPO:s chef **Anders Danielsson** och Posten Nordens säkerhetschef **Alexander Wallsten**, som alla gav sin syn på förebyggande strategier i säkerhetsarbetet.

Nästa års Säkerhetsgala går av stapeln den 30 mars på Berns Salonger i Stockholm.

GÖSTA LÖFSTRÖM

redaktionen@mediaplanet.com



LEVERERAR SÄKERHET. "Utmaningen ligger i att integrera och samordna säkerheten med all övrig eventplanering, att anlägga säkerhetsaspekter på varje detalj", säger Andrew Amery, säkerhetschef för OS i London 2012.

FAKTA

■ **Sommar-OS** i London i juli och augusti 2012 avgörs på sex arenor i Olympic Park i östra London, tolv övriga Londonarenor samt nio arenor utanför London.

■ **Det handlar om både befint-**

liga, nya och tillfälliga arenor.

■ **Det tävlas i 26** huvudsakliga OS-idrotter. 10500 aktiva idrottare väntas till spelen, liksom 20000 press- och mediarepresentanter. Mer än nio miljoner biljetter ska säljas.



Kameraövervakning för dig som har särskilda krav



Multisensorkamera



Insatskamera



Dome-3G med hårddisk 320-500GB



Cylinderkamera

Har ni särskilda krav på system för kameraövervakning? Då har vi troligen en lösning som passar just era behov:

- Multisensorkameror för dygnet runt-bevakning
- Cylinderkameror
- Färdiga systemlösningar i ruggat utförande
- Digitala videolänkar med COFDM teknologi
- Minihelikopter med digitalkamera för övervakning av oländig terräng eller olycksplatser.

Många av våra produkter är gjorda för att användas utomhus i alla väder. Vi anpassar hela lösningar efter era behov.

Vi erbjuder även bildöverföring via 3G med fast IP-adress till fast pris.

Malux 

Malux Sweden AB
Box 221 • 891 25 Örnsköldsvik
Tel 0660-29 29 00

www.malux.se

Sedan 1992 har vi höjt säkerheten på 371 företag. Nu höjer vi din!

Vi är landets ledande utbildare av säkerhetschefer och har fram till idag utbildat 457 stycken. Många av dem sitter idag på landets största företag.

Säkerhetschef – diplomutbildning

Start 8 november 2010

Under 28 dagar får du lära dig allt som krävs för att leda ett kvalificerat säkerhetsarbete också i framtiden. Som diplomerad säkerhetschef har du möjlighet att gå med i Secnet, ett av Sveriges största nätverk för säkerhetschefer.

Men vi har också andra kurser inom säkerhetsområdet! Titta in på vår hemsida och läs mer om t.ex. **Säkerhetssamordnare**, **Intern brottsutredning** eller **English for Security Management**.

Anmäl dig och läs mer på vår hemsida.

www.foretagsuniversitetet.se



EXPERTPANELEN

	Anna Olofsson Docent i sociologi och före- ståndare för Risk and Crisis Research Center vid Mittuni- versitetet.		Per Becker Expert i riskhantering för håll- bar utveckling, Lunds teknis- ka högskola.		Jan Engberg Universitetslektor i statskunskap, Umeå universitet	
Fråga 1: Tycker du att Sverige är förberedd inför en nationell kris?	Både ja och nej. I Sverige har vi en rela- tivt hög medvetenhet om kriser och kata- strofer så till vida att vi satsar förhållan- devis stora resurser på det operativa kris- hanteringssystemet liksom forskning och utveckling. Samtidigt har vi begrän- sad erfarenhet av större kriser vilket på så sätt gör oss sårbara eftersom ett skarpt läge aldrig är detsamma som en övning eller ett scenario.		Sverige är väl förberett att hante- ra händelser som vi är vana att hantera och som enskilda organisationer hante- rar mer enskilt. Våra offentliga organisa- tioner är välorganiserade, men jag är oro- lig att dålig fantasi i vad vi förbereder oss på samt överlappande lagstiftningar gör att vi tappar slagkraft vid stora och kom- plexa händelser. En stark stat har även pacificerat allmänheten, som kommer att vara tvungna att ta ett större ansvar i framtiden.		Sverige har en god krishanteringsför- måga inför de kriser som normalt uppträ- der i landet. Däremot är det mycket tvek- samt om Sverige har en god förmåga när det gäller extraordinära händelser utöver den normala krisbilden. Den svenska mo- dellen för krishantering bygger på långt- gående decentralisering och samverkan mellan olika aktörer, vilket knappast är optimalt då en större kraftsamling mås- te ske för att hantera en omfattande na- tionell kris.	
Fråga 2: Tycker du att Sverige bör satsa mer på att stärka det civila skyddet?	Om man i det civila skyddet räknar in allmänhetens och olika organisationers beredskap för extraordinära händelser så tycker jag det. Svensk lag lägger stort ansvar på den enskilde för att hantera en krissituation, samtidigt är det få perso- ner som har erfarenhet av kriser som ti- digare var återkommande som till exem- pel långvariga strömvabrott eller naturo- lyckor. Detta skapar en paradox i krishan- teringssystemet där ansvar inte motsva- ras av kunskap och beredskap.		Jag tycker det , men det är viktigt att förstå att Sveriges ekonomi är ett noll- summespel där varje extra krona satsad på att stärka vår kapacitet att hantera ris- ker och kriser måste tas från annan sam- hällsviktig verksamhet. Det är därför vik- tigt att i första hand försöka öka de riskre- ducerande och beredskapshöjande effek- ter som är möjliga i den verksamhet som redan bedrivs av aktörer i samhället. Genom att arbeta riskmedvetet och planera långsiktigt.		Även om Sverige varit relativt förskö- nat från större nationella kriser, är det viktigt att poängtera att landet numera ingår i allt mer komplexa och integrera- de relationer med andra länder exempel- vis inom ramen för EU, FN och NATO. Tra- ditionella hotbilder kompletteras eller ersätts med nya. I takt med dessa föränd- ringar ökar kraven på den svenska kris- hanteringsförmågan. Ja, Sverige bör satsa mer.	
Fråga 3: Om ja, hur skulle denna satsning se ut? Hur spelar forskning och högskoleut- bildning in i det scenariot?	Man måste dels satsa på en profes- sionalisering av risk- och krishanterar- na som arbetar både i offentliga och pri- vata organisationer genom universitets- utbildning. Dels behövs mer forskning om allmänhetens vilja och möjlighet att förbereda sig inför kriser, liksom sätt att kommunicera med olika grupper. Sveri- ges befolkning är heterogen och för att uppnå ett gott civilt skydd behövs kun- skap om skillnader i mellan olika indivi- ders och grupperns möjligheter att hante- ra en stor kris.		Vi måste bland annat få samhällsaktö- rer som i dag inte ser sig själva som vikti- ga för risk och krishantering att bli akti- va i att bygga ett säkrare samhälle, arbeta aktivt för att öka allmänhetens kapacitet att reducera risker och hantera påfrest- ningar vid behov, samt omorganisera oss så att det finns kapacitet i samhället att tänka bredare i relation till vad vi förbere- der oss på att hantera. Forskning och ut- bildning spelar här viktiga roller.		Framför allt bör en översyn göras av den svenska decentraliserade krishan- teringsmodellen. Det rättsliga manöver- utrymmet för olika aktörer är oklart vid större nationella kriser. Betydande forsk- ning borde ägnas åt att utveckla mer kre- ativa institutionella lösningar. I det sam- manhanget skulle jämförelser med andra länder vara värdefullt, inte minst mot bakgrund av de försök till gemensamma institutioner som diskuteras inom EU.	

Sverige bör
satsa mer

Kostnadseffektivitet över tiden ert krav – vårt erbjudande

En liten anläggning? Bara ett inbrottslarm? Kan man koppla samman vårt befintliga med ett nytt passersystem?
Kan man få ett gemensamt säkerhetssystem för alla våra kontor i Sverige?

Oavsett anläggningens storlek, omfattning eller geografiska spridning vill vi vara er partner.

YIT i Sverige har en komplett portfölj av tekniska installationstjänster. Inom säkerhet är vi en rikstäckande aktör som erbjuder kompletta lösningar med modern teknik inom passerkontroll, inbrottslarm, brandlarm och videoövervakning. En integration av dessa system och mer därtill är en stor del av vår vardag.

När ni vill säkra era tillgångar, låt oss framtidssäkra er investering med standardiserade och öppna lösningar som varar en lång tid framöver.

Vill du veta mer om oss och våra erbjudanden? Kontakta oss eller besök gärna vår hemsida, www.yit.se

YIT är ledande i Sverige inom installationstjänster. Vi erbjuder ett komplett utbud inom tekniska installationer, drift & underhåll och facilities management. Vi är fler än 4000 kompetenta medarbetare på cirka 150 kontor i Sverige.

Together we can do it.



www.yit.se

YIT Sverige AB
Affärsområde
Säkerhet

Tel: 020-40 20 10
sakerhet@yit.se

INSPIRATION

TIPS

LIVRÄDDANDE SYSTEM

Automatiskt larm kan rädda liv

 I USA har tillverkarna installerat ett automatiskt larmsystem i bilarna som via radio larmar till en larmcentral i samma ögonblick som kollisionen inträffar. Larmcentralen får på sin display upp olycksplatsens GPS-koordinater. Systemet kan också skicka information om kraschvåld, om patienten använt bilbälte med mera. Då kan man skräddarsy insatsen utifrån denna information.

Om samma system användes i svenska bilar skulle det enligt **Ulf Björnstig** väsentligt kunna förkorta tiden från larm till räddningsinsats vid krascher i glesbygd. Detta är särskilt viktigt, där ingen kanske ser den nödställda bilisten förrän efter några timmar. Sker olyckan på vintern finns det också risk för att förare och passagerare fryser ihjäl.

Valet av transportmedel är en mera jordnära aspekt på att förkorta tiden mellan olycka och vårdinsats.

- I glesbygd eller i skärgården kan ambulanshelikopter ibland vara skillnaden mellan liv död, menar Ulf Björnstig. Sådana helikoptrar finns på sju orter i landet. Ibland medföljer en läkare vid transporten, vilket ökar möjligheterna till kvalificerad vård på skadeplatsen och på vägen till sjukhuset, vilket också förkortar tiden till kvalificerad vård.

 **Läs mer på webben:**
www.sakerhetspolitik.se



RÄDDAR LIV
I glesbygd eller i skärgården kan en ambulanshelikopter ibland vara skillnaden mellan liv död.
Obs! Bilden är en genrebild.
FOTO: SHUTTERSTOCK



‘Med Nordens bästa Service skapar vi framgångsrika kunder’

Addici Security är en av branschens ledande leverantörer av säkerhetstjänster.

Vi är ett utpräglat serviceföretag som kombinerar ett stort säkerhetskunnande med förstklassig service.

Besök oss på SKYDD monter **A10:19**

www.addici.com


addici
SECURITY

PROFESSIONELL INSIKT

Att effektivt hantera nationella kriser sparar lidande, liv och ekonomiska värden. Sverige satsar avsevärda summor på beredskap för kriser. Frågan är om vi får ut mesta möjliga effekt **eller är vi bakbundna av historiska strukturer och bristande insikt?**

”Vad krävs för att vi ska kunna känna oss trygga?”

Tänk dig följande enkla scenario i affärlivet: En plötslig affärsmöjlighet som kräver samverkan mellan flera olika företag. Affären är av en helt ny typ. Genom att kombinera kompetenser och produkter från flera branscher och företag och samtidigt utveckla en ny affärsmodell så finns det stora vinster att göra. Hur förverkligar man detta?

Förmodligen får någon drif-
tig person uppdraget att ta fram en plan. I planen finns aktiviteter som att identifiera en organisation med en ledning, hitta rätt personer för just den här uppgiften, förhandlingar mellan ingående parter, finansiering, integration, logistik och så vidare. Samt en realistisk tidplan. Beslut tas och planen realiseras.

Förutsättningarna saknas
Nu gör vi följande scenarieförändring:

Samma affärsmöjlighet men affären måste göras inom 24 timmar. Är det någon som tror det blir någon affär? En sund beslutsfattare kommer snabbt fram till att förutsättningarna för att lyckas saknas. Det finns ingen färdig organisation som kan hantera så snabba förlopp.

Flytta nu hela scenariobilden till en plötsligt uppkommen nationell kris i samhället. Det kan vara en inhemsk naturkatastrof, en terro-

ristattack, eller något annat oväntat.

Vad krävs av vårt samhälle i en sådan situation? Ja, i stort samma saker som i affärsfallet men med avgörande skillnad. Att inte agera på grund av orealistiska förutsättningar är inget alternativ. Men egentligen är förutsättningarna ofta just orealistiska. Varför då? Och måste det vara så?

Olika krav under olika faser
Svaret på frågan ”varför då” är mångfacetterat. En del går att förklara genom vår konstitution med självständiga och oberoende myndigheter. Genial konstruktion i en demokrati under normala tillstånd, men förkastligt under ett snabbt krisförlopp där ansvaret att möta krisen finns spridda på många aktörer i samhället.

En annan förklaring är grundsynen att kriser ska hanteras av samma personer i samma organisation som förvaltar ett område under normala betingelser. Detta är motstridigt! Varje verksamhet ställer olika krav på både personligheter och organisation under olika faser.

Krisberedskap kostar
En tredje orsak är att det kostar mycket pengar att hålla en verkligt hög krisberedskap. Pengar som kan kännas bortkastade under de, vanligen långa, perioder när det inte uppstår någon kris.

Har vi då anledning att vara oroliga och missnöjda med vår krisberedskap? Ja, jag tycker det. Det

KRISBEREDSKAP

”Så här inför de sista skälvande dagarna före valet undrar jag vem som vågar kliva fram och säga de rätta sakerna eller blir det rysk roulette som vanligt.”



Claes-Erik Frölund
Chef Affärsområde Civil Samhällssäkerhet, BAE Systems AB

läggs visserligen ner stora resurser på krisberedskap i vårt land, men det sker inom ramarna för ovanstående begränsningar och därmed blir effektiviteten lidande.

Vad krävs då för att vi alla ska kunna känna oss trygga och förvisade om att vår krisberedskap är så bra och effektiv som möjligt? En grundläggande ingrediens är naturligtvis insikt och politiskt mod. Med det i ryggen gäller det att acceptera att krishantering är en extraordinär händelse som väsentligt skiljer sig från normal förvaltning. Lägg sedan till en säkerställd effektiv krisorganisation som inte somnar in mellan de stora kriserna och vi är en god bit på väg.

Starkt ledarskap

Hur ser en sådan organisation ut? Ja, den kan se ut på många sätt men har två väldigt tydliga egenskaper: Den är enkel med tydliga beslutsvägar och starkt ledarskap samt med minimala inslag av delat ansvar och delade befogenheter. Den andra egenskapen är att den är tränad, tränad och åter tränad. Hur bra organisationen än är på pappret och hur bra människor den än är bemannad med, så kommer den inte att bli tillräckligt effektiv utan träning, träning och ja ni vet vad.

Så här inför de sista skälvande dagarna före valet undrar jag vem som vågar kliva fram och säga de rätta sakerna eller blir det rysk roulette som vanligt.” Det kommer nog inte någon allvarlig kris under nästa mandatperiod...”

5

TIPS

Förbered er

1 Det är viktigare att utforma sitt säkerhetssystem så att det klarar av att hantera ett helt oväntat scenario i stället för att detaljutforma det för något väntat.

Vad som helst kan hända

2 Nästan varje stor samhällskris var helt oväntad när den inträffade. Förberedelser måste bygga på att nästan vad som helst kan förväntas inträffa nästa minut.

Allas angelägenhet

3 Bygg in säkerhetstänkande i varje människas vardag. Jämför med det arbete som lagts ner inom systembegreppet säkerhet=safety. Efter årtionden av systematiskt säkerhetsarbete genomsyras all verksamhet av säkerhet=safety. Vi har långt kvar innan samma sak gäller för säkerhet=security.

Tänk steget längre

4 De mest uppenbara lösningarna på ett säkerhetsproblem medför ofta ett hinder för allmänheten och också ofta ett ingrepp på den personliga integriteten. Därför är det viktigt att tänka steget längre och att alltid eftersträva så små hinder och integritetsproblem som möjligt.

En annan verklighet

5 Passa samtidigt på att reflektera över att det finns en smutsig verklighet vid sidan av vårt än så länge förskonade folkhem. Allvarliga antagonistiska hot är fortfarande sällsynta i Sverige, men i skuggan av globaliseringen minskar betydelsen av nationella gränser.

Krisberedskap och krishantering – nationellt och internationellt

På Försvarshögskolan möts de människor som arbetar med nationell och internationell krishantering och de som ska göra det i framtiden.

Försvarshögskolan förenar beprövad erfarenhet och förnyelse i både forskning och utbildning. Vi har nära relationer till aktörerna inom krisberedskapen och vid insatser nationellt eller internationellt. Vi utvecklar relevant ny kunskap och skapar ändamålsenliga övningar inom krisberedskapen. Vi utvecklar och genomför uppdragsutbildningar och högskolekurser.

Försvarshögskolan hjälper dig att stå bättre rustad inför dagens och morgondagens kriser.

För mer information om Försvarshögskolan gå in på www.fhs.se



Ibland fungerar elektriciteten flera timmar i sträck på de kontor vi söker experter till.

Det är aldrig för sent att plocka fram sina ideal. Världen skriker efter civila experter som kan hantera konflikter och bygga upp raserade stater. Med lämplig bakgrund och rätt inställning kan du göra skillnad.

Gå in på www.folkebernadotteacademy.se läs mer om våra internationella uppdrag.



Folke Bernadotteakademien är en statlig myndighet med den övergripande uppgiften att stärka och utveckla den svenska och internationella förmågan inom området internationell konflikt- och krishantering. Våra kontor ligger på Sandö och i Stockholm.

KONTROLLBEHOV?

Vårt intelligenta system kan administrera flera tusen nycklar och anpassas till ert behov. IQ levereras antingen som SS3492 certifierade skåp eller som separata enheter i olika storlekar för vägg eller rackmontage.



Kontaktpersoner IQ-skåp:
Niklas Sundqvist 070-7913700
Lucas Åhlström 070-1821500
Göran Svensson 070-5412316
Peter Hägglund 0709-500040



Scandinavian Safe AB - Stockholm - Sweden - Tel +46 (0)8 6898560
www.scandinaviansafe.se

Total kontroll på dina nycklar får du med våra nyckelskåp med RFID-teknik.

IQ40 samt IQ160 är dessutom integrerade i säkerhetsskåp certifierade enligt SS3492. Skåpet ser till att rätt person får rätt nyckel och registrerar automatiskt varje händelse. Alla nycklar sitter fast i skåpet och en nyckel släpps endast med rätt behörighet.

SKYDD 2010

**Besök oss på Älvsjömässan
14-17 sept. Monter A01:02**

Besök oss och få mer information om:

IQ-Skåpen

Systemet som håller reda på dina nycklar, mobiltelefoner, passerkort o.s.v.
Läs mer ovan.

MOBIGATOR

Visar var i världen ditt barn, din bil, din båt, din dator m.m. just nu befinner sig och var de har varit...

TJUVSÄKERT skåp med larm

All larmutrustning monterat i ett säkerhetsskåp certifierat enligt SS3492. Larmet byggs lätt ut med olika trådlösa larmpunkter för larmning av övriga utrymmen, även brandindikering. Bestäm själv var ev. larm skall gå; larmcentral, granne, egen mobil o.s.v.

**Besök oss på Älvsjömässan
14-17 sept. Monter A01:02**



Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

MSB utbildar för ett stärkt samhällsskydd och en god beredskap - från vardagens olyckor till stora katastrofer.

MSB erbjuder utbildningar inom:

- Skydd mot olyckor
- Krisberedskap
- CBRNE (ämnesområdet kemiska, biologiska, radiologiska, nukleära och explosiva händelser) och oljeskadeskydd.
- Kurser inom samhällsskydd och beredskap som även erbjuds kundanpassade

**Läs om våra utbildningar på
www.msb.se/utbildning**

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap – MSB – är en myndighet som samlar allt arbete med skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Vi arbetar med allt från vardagsolyckor till stora katastrofer.